

Regionala utvecklingsnämnden

Tid och plats	10:00-15:15, Regionhuset, Strömgatan 13, Kalmar
Beslutande	Karin Helmersson (C), ordförande Malin Anell (S), vice ordförande Pär-Gustav Johansson (M), vice ordförande Ilko Corkovic (S) Rosie Folkesson (S) Peter Wretlund (S), §§ 154-185 Per Wimarsson (S), ersättare för Peter Wretlund (S) §§ 186-192 Mahmoud Al-Mokdad (C) Jan Martinsson (V) Jonny Andersson (V) Robin Hanzl (M), ersättare för Carl Dahlin (M) Carl-Wiktor Svensson (KD) Anders Andersson (KD) Janita Kirchberg (SD) Anne-Marie Norman (SD) Erik Arvidsson (SD)
Närvarande ersättare	Per Wimarsson (S), §§ 154-185 Tomas Trossing (SD)
Tjänstepersoner	Helena Nilsson, regional utvecklingsdirektör Sofia Seifarth, basenhetschef näringsliv och kultur, § 156 Anna Carin Pålsson, IUC Kalmar län, §§ 156-157 Camilla Håkansson, basenhetschef företags- och projektstöd, § 157 och § 160 Elisabet Zöttl, miljösamordnare, § 158 Malin Beddesand, folkhälsochef, § 159 Tina Erlandsson, ekonomichef, § 161 Lina Broby, samordnare infrastruktur, § 182 Christina Johansson, landsbygdutvecklare, § 188 Agnes Savetun, regionsekreterare
Justering	Sker digitalt.
Paragrafer	154-192 (§ 168 omedelbart justerad)
Ordförande	Karin Helmersson (C)
Justerare	Erik Arvidsson (SD)
Sekreterare	Agnes Savetun

§ 154

Ärendenummer RUN 2025/3

Godkännande av föredragningslistan

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden godkänner föredragningslistan.

§ 155

Ärendenummer RUN 2025/3

Val av justerare

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden utser Erik Arvidsson (SD) att tillsammans med ordförande justera protokollet.

§ 156

Ärendenummer RUN 2025/14

Partnerskap för innovation - Statusrapport för arbetet med smart specialisering

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Region Kronoberg, Region Jönköpings län, Region Kalmar län och Region Gotland, det vill säga geografin Småland, Öland och Gotland, har beslutat att arbeta tillsammans för att lyfta länens innovations- och konkurrenskraft.

Med utgångspunkt i länens strategier för smart specialisering gör Småland, Öland och Gotland en gemensam kraftsamling för utveckling inom fem styrkeområden, där naturgivna förutsättningar, länens näringsliv, forskning och utveckling sammantaget innebär en styrka och potential att utvecklas ännu mer. För varje styrkeområde finns en samordnande aktör vilken har som uppgift att för området ta fram en utvecklingsagenda, bygga nätverk och ta fram utvecklingsinsatser, samt driva utvecklingsagendans handlingsplan.

Fem gemensamma styrkeområden

- Skog och trä (samordnande aktör: Träcentrum)
- Digital tjänsteutveckling (samordnande aktör: Science park Jönköping)
- Besöksnäring (samordnande aktör: Gotlands besöksnäring)
- Livsmedel (samordnande aktör: Livsmedelsutveckling Sydost)
- Industriell utveckling (samordnande aktör: Campus Ljungby)

Styrkeområde Livsmedel

Information ges om arbetet utifrån området livsmedel och dess utvecklingsagenda. Arbete pågår med att omsätta agendan i praktiken, det vill säga bedriva förstudier, hitta finansiering, skriva projektansökningar, kartlägga kompetens, kartlägga testbäddar, göra utblickar samt öka lärandet. Bland annat planeras för en projektansökan inom fokusområde Blå mat & Blå bioekonomi. Projektet är under planering, sista ansökningsdag till Jordbruksverket är den 10 december.

Föredragning av

Sofia Seifarth, basenhetschef näringsliv och kultur

Anna Carin Pålsson, IUC Kalmar län

§ 157

Ärendenummer RUN 2025/14

**Information om Livsmedelsstrategin 2.0 - vision,
övergripande mål och målområden**

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

I arbetet med att revidera livsmedelsstrategin leder Region Kalmar län arbetet i arbetsgrupp och styrgrupp, samt ansvarar för att ta fram analysunderlag. Arbetet pågår under 2025-2026 och utgår ifrån erfarenheter från tidigare strategi och den nya nationella strategin 2.0. Hänsyn tas också till den utvärdering som genomförts av Oxford Research samt deras omvärldsanalys. Målet är att en remissversion av Livsmedelsstrategin ska vara framtagen till våren 2026.

Förslag på vision, övergripande mål och målområden presenteras.

Vision

Växande Värde - Kalmar län är en förebild inom livsmedel med ett robust och välmående livsmedelssystem.

Övergripande mål

Fler väljer mat från Kalmar län - Tillsammans skapar vi en attraktiv, konkurrenskraftig och hållbar näring.

Målområden

Nytänkande, produktivitet, efterfrågan, robusthet och tillsammans.

Föredragning av

Anna Carin Pålsson, IUC Kalmar län

Camilla Håkansson, basenhetschef företags- och projektstöd

§ 158

Ärendenummer RUN 2025/14

Projekt Regional laddinfrastruktur för tunga fordon och samhällsviktig trafik i Kalmar län – "Laddinfra tunga"

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Målet med projektet är att påskynda en effektiv utbyggnad av laddinfrastruktur för tunga fordon och samhällsviktig trafik i sydöstra Sverige och därmed bidra till genomförandet av AFIR-direktivet Clean Vehicle Directive och länets mål om fossilbränslefrihet 2030.

Samordnade insatser för infrastruktur för tunga fordon saknas idag, vilket försvårar önskad samhällsutveckling och riskerar leda till en försämrad konkurrenssituation.

Projektet har tre delmål:

- Projektet ska samverka med projektet "Smart elförsörjning i Kalmar och Kronobergs län" och ge mervärde och underlag till detsamma,
- Projektet ska ge underlag till Länsstyrelsen Kalmar läns regionala handlingsplan för elektrifiering, som ska vara klar år 2026,
- Projektet ska testa och utvärdera verktyget Drivmedla, som tagits fram av projektet ReDriv, efter initiativ från Fossilfritt Sverige.

En strategi har tagits fram inom projektet Regional laddinfrastruktur för tunga fordon och samhällsviktig trafik i Kalmar län – "Laddinfra tunga". Syftet är att påskynda en effektiv utbyggnad av en ändamålsenlig laddinfrastruktur för tunga fordon och samhällsviktig trafik i sydöstra Sverige.

Kalmar län har som mål att bli en fossilbränslefri region år 2030. För att minska beroendet av importerade fossila bränslen och stärka en långsiktig konkurrenskraft är elektrifieringen avgörande.

Nationellt står tunga transporter för en tredjedel av vägtrafikens utsläpp och laddinfrastrukturen bör byggas ut i en sådan takt att den bidrar till en snabb elektrifiering av transportsektorn.

Föredragning av

Elisabet Zöttl, miljösamordnare

§ 159

Ärendenummer RUN 2025/14

Aktuellt folkhälsa

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Hälsan i Sverige är fortfarande god jämfört med många andra länder. Sverige är dock ett av de länder i EU som har de mest tydliga gradienterna i hälsa. Klyftorna ökar utifrån socioekonomi; personer med låg socioekonomi uppnår inte samma förbättringar som övriga grupper utan halkar efter.

Med anledning av de ökande klyftorna finns ett övergripande nationellt folkhälsomål; att till år 2048 utjämna hälsoklyftorna.

Region Kalmar läns arbete inom folkhälsa

Exempel på regionens arbete med folkhälsa:

- Hälsöfrämjande och sjukdomsförebyggande arbete i områden med socioekonomiska utmaningar.
- Länsövergripande samverkansgrupp för folkhälsodata har startat upp för kunskapsdrivet folkhälsoarbete.
- Ett nytt nätverk för analysstöd ska starta upp och kommer att drivas av regional utvecklingsförvaltning.
- Mall under framtagning för att utgöra stöd för jämställdhetsanalys ur ett patientperspektiv. Mallen har testats i olika sjukvårdande verksamheter.
- Barns behov av information, råd och stöd ska beaktas när en förälder har exempelvis psykisk eller fysisk sjukdom, missbruk eller dör. Arbete pågår för att ta fram en riktlinje/rutin för utformning av stöd och dokumentation.
- Suicidpreventiva dagen anordnades den 10 september vilken innehöll en välbesökt föreläsning av Henrik Wahlström på Kalmar slott.
- Folkhälsoperspektiv i den regionala transportplanen. Planen tar hänsyn till både hälsoaspekter och socioekonomiska aspekter i arbetet med framför allt cykelvägar, förbättrad kollektivtrafik och trafiknoder som syftar till att förbättra infrastrukturen och service även i mindre tätbefolkade områden
- Särskild utlysning inom stöd till civilsamhället har gjorts där aktörer kan söka stöd för insatser som skapar en meningsfull fritid för unga på landsbygden.

Föredragning av
Malin Beddesand, folkhälsochef

§ 160

Ärendenummer RUN 2025/8

Hållbar utveckling i hela länet

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Dialoger regional utvecklingsstrategi (RUS)

Information ges om RUS-dialogerna med kommunerna som genomförts under remisstiden. Utifrån dialogerna med norra länet, Västerviks kommun, Vimmerby kommun, Hultsfreds kommun och Oskarshamns kommun, kommer ett gemensamt arbete påbörjas för att stärka de strukturella sambanden i norra länet. Dialog pågår mellan kommunerna och Region Kalmar län hur regionen kan bidra till initiativet med såväl ekonomiska medel som kompetens.

EU i förändring - från regionalt inflytande till nationell kontroll

Information ges om förändringar i sammanhållningspolitiken utifrån EU:s förslag till flerårsbudget för 2028-2034.

- EU:s sammanhållningspolitik blir en del av Europeiska fonden för ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, jordbruk och landsbygd, fiske och havsfrågor, välbefinnande och säkerhet.
- EU:s sammanhållningspolitik blir en del av nationella finansieringsplaner, så kallade nationella och regionala partnerskapsplaner. Endast en plan per land och inga tydliga Nuts-2 områden.
- Minskad vikt av EU:s sammanhållningspolitik och gemensamma jordbrukspolitik – från 62 procent i budgetramen 2021 – 2027 till 44 procent i den föreslagna budgeten för 2028 - 2034.

Konsekvenserna för regionerna med anledning av de nya förslagen sammanfattas enligt följande:

- Förutsättningar för kontinuitet och förutsägbarhet av regionala utvecklingsmedel försvinner; inga fasta budgetramar, möjliga nya geografier. Sammanhållningspolitikens roll som en långsiktig investeringspolitik för strukturella förändringar kan gå förlorad.
- EU-kommissionen ser inte den lokala och regionala nivån som en del av beslutsprocessen på EU-nivå och delegerar uppgiften att säkerställa partnerskapsprincipen och flernivåsstyre till medlemsstaterna. Detta förändrar EU:s relation med regionerna.

- Minskad tillgång till programresurser och ännu svagare regionalt inflytande när Sverige väljer att centralisera programstyrningen i sin nationella plan.

I Region Kalmar läns arbete framåt är det viktigt att bevaka och bedriva påverkansarbete på förhandlingarna om EU:s fleråriga budgetramar 2028 – 2034. Det behövs en konstruktiv dialog med staten om sammanhållningspolitikens insatser i Kalmar län. Vidare behöver regionen hitta andra finansiella källor för regional utveckling, exempelvis Interreg, Horisont 2.0 och Konkurrenskraftsfonden. Det är således viktigt med kompetens och resurser för att söka och lyckas få medel från andra fonder samt skapa kunskap om nya fonder.

I dagsläget pågår flera remissförfaranden av EU:s flerårsbudget. Region Kalmar län kommer att besvara remisserna från regeringen i samverkan med andra regioner och Sveriges kommuner och regioner (SKR). Vidare kommer regionen att delta i forum och arbetsgrupper för diskussion och påverkan.

Föredragning av

Helena Nilsson, regional utvecklingsdirektör

Camilla Håkansson, basenhetschef företags- och projektstöd

§ 161

Ärendenummer RUN 2025/10

En långsiktigt hållbar ekonomi

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Periodrapport oktober 2025

Regionala utvecklingsförvaltningen redovisar under året ett antal ekonomiska rapporter. En periodrapport har tagits fram för regionala utvecklingsnämnden för perioden januari till oktober 2025.

Budget i relation till utfall visas på förvaltningsnivå, samt uppdelat på verksamheterna bildning, kultur- och organisationsbidrag och regional utveckling. Helårsprognosen för regionala utvecklingsförvaltningen visar på ett positivt utfall.

Internkontrollplan 2026

Information ges om regionala utvecklingsförvaltningen internkontrollplan för 2026, vilken följer regionstyrelsens internkontrollplan 2026. Den innehåller kontrollmoment inom områdena personal, kurser, konferenser och studieresor, resor, representation och gåvor, avtalstrohet, köpt verksamhet samt inventarier och lager.

Föredragning av
Tina Erlandsson

§ 162

Ärendenummer RUN 2025/23

Godkännande av ekonomisk rapport för oktober 2025

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden godkänner nämndens ekonomiska rapport för oktober 2025.

Rapporten överlämnas till regionstyrelsen.

Bakgrund

Regionala utvecklingsförvaltningen redovisar under året ett antal ekonomiska rapporter. Innan rapporterna redovisas i regionstyrelsen ska nämnden godkänna dem.

Övrigt

Prövning av barnets bästa är ej aktuell då beslutet inte rör barn eller barn som är anhöriga.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 11 november 2025
2. Periodrapport Oktober Regional utvecklingsnämnd

§ 163

Ärendenummer RUN 2025/303

Internkontrollplan 2026 för regional utvecklingsnämnd

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden godkänner Internkontrollplan 2026 för regional utvecklingsnämnd.

Bakgrund

Riktlinjerna för intern kontroll behandlar regionstyrelsens, nämndernas, regiondirektörens och förvaltningschefernas ansvar, rapporteringsskyldighet samt styrning och uppföljning.

Varje förvaltning ska utforma och utföra den egna interna kontrollen utifrån sina behov och förutsättningar.

Regionala utvecklingsförvaltningens internkontrollplan 2026 följer regionstyrelsens internkontrollplan 2026 och innehåller kontrollmoment inom områdena personal, kurser, konferenser och studieresor, resor, representation och gåvor, avtalstrohet, köpt verksamhet samt inventarier och lager.

I samband med uppföljningen vid delår i augusti och vid helår lämnas en rapport över utförd granskning. Rapporten ska omfatta noterade avvikelser och åtgärder samt slutsatser inför fortsatt arbete.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 6 november 2025
2. Internkontrollplan 2026 för regional utvecklingsnämnd

§ 164

Ärendenummer RUN 2025/341

Överenskommelse för Skärgårdsrådet i Östergötland och Kalmar län

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden antar Överenskommelse för Skärgårdsrådet i Östergötland och Kalmar län.

Bakgrund

Under 2025 har Region Kalmar län och Region Östergötland antagit ett gemensamt Skärgårdsprogram för Östergötlands och Kalmar län. Programmet är en revidering av Gemensamt utvecklingsprogram för kust och skärgård för Östergötland och norra Småland.

I samband med antagandet kommer de parter som antagit det tidigare programmet att upphäva det, och erbjuds i stället att anta Överenskommelse för Skärgårdsrådet i Östergötland och Kalmar län. Rådet är en etablerad samverkansmetod kring skärgårdsfrågor inom samma geografiska avgränsning som programmet omfattar.

Skärgårdsrådet är ett forum för ömsesidig information och diskussion mellan två regioner, två länsstyrelser, sex kommuner och intresseföreningar i skärgården. Rådet sammanträder två gånger per år. Vartannat år ersätts rådet av ett skärgårdsting, öppet för allmänheten, där aktuella frågor behandlas i ett bredare forum. Ordförandeskapet roterar mellan de två regionerna med tvåårsintervall och den ordförande regionen ansvarar för administration och kostnader. En arbetsgrupp av tjänstepersoner bereder ärenden och möten, och samtliga parter ansvarar för att förankra frågor inom sina respektive organisationer.

Överenskommelsen

Ansvaret för skärgårdens utveckling finns både regionalt och lokalt och kräver ett helhetsperspektiv. Alla offentliga parter i skärgårdsrådet är därför överens om att gemensamt bidra till en fungerande samverkan i skärgårdsfrågor enligt den framtagna överenskommelsen.

Överenskommelsen diskuterades med berörda parter på skärgårdsrådet den 10 april 2025 och det fanns möjlighet att inkomma med synpunkter.

Överenskommelsen beskriver skärgårdsrådets roll och funktion, arbetsform och representation. Överenskommelsen ska antas politiskt av alla offentliga parter som är medlemmar i rådet. Den kommer vara giltig tills vidare och uppdateras när behov uppstår.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 6 november 2025
2. Överenskommelse för Skärgårdsrådet i Östergötland och Kalmar län

Expedierat till:

Regionala utvecklingsförvaltningen

Region Östergötland

Berörd handläggare för Skärgårdsrådet i Region Kalmar län och Region Östergötland

§ 165

Ärendenummer RUN 2025/313

Yttrande över Vattentjänstplan 2025 - 2037, Mörbylånga kommun

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden antar redovisat yttrande som sitt svar på Vattentjänstplan Mörbylånga kommun 2025 - 2037.

Yttrandet överlämnas till Mörbylånga kommun.

Bakgrund

Region Kalmar län har av Mörbylånga kommun getts möjlighet att lämna synpunkter på förslaget Vattentjänstplan Mörbylånga kommun 2025 - 2037.

Av lagen om allmänna vattentjänster följer att kommunerna ska ha en aktuell vattentjänstplan. I korthet ska vattentjänstplanen beskriva hur en hållbar dagvattenhantering samt vatten- och avloppsförsörjning kan ske från idag till år 2037. Planen syftar till att ge förutsättningar för dricksvattenförsörjning av god kvalitet och avloppshantering med minimal påverkan på recipienten i ett förändrat klimat.

Yttrande

Region Kalmar län anser att Mörbylångas kommuns vattentjänstplan överlag är väl genomarbetad och att den på ett tydligt sätt redogör för hur kommunen ska tillgodose behovet av allmänna vattentjänster och vilka åtgärder som behöver vidtas för att klimatsäkra de allmänna VA-anläggningarna.

I Kalmar län står industrin för cirka 50 procent av dricksvattenanvändningen. Vattentjänstlagen innebär att VA-huvudmannen ska tillhandahålla vattentjänster till alla fastigheter som är anslutna till kommunalt vatten och avlopp i kommunen, även kallat VA-kollektivet. Industrin betecknas dock som avtalskund och är alltså inte en del av VA-kollektivet. Detta innebär att VA-huvudmannen inte har skyldighet att leverera dricksvatten vid händelser där det till exempel råder vattenbrist. Region Kalmar län anser därför att Mörbylånga kommun bör överväga att klargöra detta förhållande och iakttä en beredskap i vattentjänstplanen för att undvika oklarheter vid speciella händelser där vattentjänsterna inte kan levereras fullt ut.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 6 november 2025

2. Yttrande över Vattentjänstplan Mörbylånga kommun 2025 - 2037
3. Vattentjänstplan Mörbylånga kommun 2025 – 2037, samrådshandling
4. Bilagor 1-6 till Vattentjänstplan Mörbylånga kommun 2025 - 2037

Expedierat till: Mörbylånga kommun

§ 166

Ärendenummer RUN 2025/298

Överenskommelse mellan Region Kalmar län och Kvinnojouren och Ungdomsjouren Kalmar, Kvinno- och tjejjouren Vändela samt Hultsfred Vimmerby Kvinnojour 2026 – 2028

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden godkänner överenskommelse mellan Region Kalmar län och Kvinnojouren och ungdomsjouren Kalmar, Kvinno- och tjejjouren Vändela samt Hultsfred Vimmerby Kvinnojour 2026 – 2028.

Regionala utvecklingsdirektören får i uppdrag att underteckna överenskommelsen.

Bakgrund

I det regionala utvecklingsuppdraget ingår att förebygga mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. För genomförandet av konkreta insatser som bidrar till att stärka likvärdig tillgång till stöd och våldspreventiva åtgärder i länet behöver Region Kalmar län upprätthålla och öka sin samverkan med aktörer som har genomförandekapacitet i form av rätt kompetens och bedriver verksamhet som kompletterar regionens.

I Kalmar län finns i dagsläget tre kvinnojourer: Kvinnojouren och Ungdomsjouren Kalmar, Kvinno- och tjejjouren Vändela samt Hultsfred Vimmerby Kvinnojour. Kvinnojourerna arbetar för att skydda och stötta våldsutsatta kvinnor och deras barn. De arbetar också i olika omfattning med våldspreventiva insatser. För att möjliggöra en långsiktighet, bygga upp en mer stabil genomförandekapacitet och möjliggöra likvärdiga insatser i länet har det under 2023-2025 funnits en överenskommelse mellan Region Kalmar län och Kvinnojouren och Ungdomsjouren Kalmar, Kvinno- och tjejjouren Vändela samt Hultsfred Vimmerby Kvinnojour.

Förslag till överenskommelse 2026-2028

Överenskommelsen tecknas mellan Region Kalmar län och de tre kvinnojourer som gemensamt täcker hela Kalmar län. Syftet med överenskommelsen är att invånare i hela Kalmar län ska få likvärdiga möjligheter till stöd och våldspreventiva insatser. Överenskommelsen ska särskilt fokusera på information till, och dialog med, barn och unga upp till 25 år för att minska risken för våld i ungas relationer.

Kvinnojouren och Ungdomsjouren Kalmar ges ett övergripande, samordnande ansvar för att länets invånare får likvärdiga möjligheter till stöd och våldspreventiva åtgärder. Insatsernas utformning ska vara ett resultat av de tre jourernas gemensamma idéer.

För att möjliggöra genomförandet av de gemensamma och länsövergripande insatserna och stärka likvärdig tillgång till stöd i hela Kalmar län föreslås ett årligt bidrag till de tre kvinnojourerna i Kalmar län.

Bidraget föreslås uppgå till sammanlagt 1 300 000 kr årligen under 2026-2028 enligt följande fördelning:

Gemensamma länsövergripande insatser via Kvinnojouren och Ungdomsjouren Kalmar	780 000 kr
Kvinnojouren och Ungdomsjouren Kalmar	260 000 kr
Kvinno- och tjejjouren Vändela	130 000 kr
Kvinnojouren Hultsfred Vimmerby	130 000 kr

Kvinnojouren och Ungdomsjouren Kalmar ska i sin ekonomiska redovisning årligen särredovisa de kostnader som avser gemensamma länsövergripande insatser.

Övrigt

En vanlig prövning av barnets bästa har genomförts i ärendet.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Protokollsanteckning

Samtliga ledamöter från Sverigedemokraterna lämnar följande protokollsanteckning:

”Sverigedemokraterna vill framföra att vi delar uppfattningen om vikten av att bekämpa våld i nära relationer och att skydda utsatta. Samtidigt vill vi lyfta att den föreslagna inriktningen inte fullt ut uppfyller principen om likvärdighet.

I nuläget finns flera kvinnojouren i länet som gör ett mycket viktigt arbete, men vi saknar motsvarande stödfunktioner för män som utsätts för våld, både i heterosexuella och samkönade relationer. För att kunna tala om ett verkligt likvärdigt och jämställt stöd bör även dessa grupper omfattas av Region Kalmar läns arbete.

Vi anser därför att framtida satsningar bör inkludera etablering eller stöd till mansjourer eller liknande verksamheter som erbjuder skydd, rådgivning och förebyggande insatser riktade till män. Det är först när alla utsatta, oavsett kön eller relationsform, ges tillgång till likvärdigt stöd som målen om jämställdhet och trygghet kan uppnås.”

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 6 november 2025
2. Överenskommelse mellan Region Kalmar län och Kvinnojouren och Ungdomsjouren Kalmar, Kvinno- och tjejjouren Vändela samt Hultsfred Vimmerby Kvinnojour
3. Kostnadsbeskrivning för gemensamma länsövergripande insatser

Expedierat till:

Regional utvecklingsdirektör

Basenhetschef hållbar samhällsplanering

Kvinnojouren och Ungdomsjouren Kalmar

Kvinno- och tjejjouren Vändela

Hultsfred Vimmerby Kvinnojour

§ 167

Ärendenummer RUN 2025/267

Revidering av riktlinjer för stöd till civilsamhället

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden godkänner revidering av Riktlinjer för stöd till civilsamhället med följande ändring:

Slutet av meningen ”Varje år genomförs stickprov på ett urval av de organisationer som beviljats bidrag, vilket innebär att utdrag ur huvudbok samt fakturakopior kan komma att begäras.” tas bort. Den nya meningen lyder ”Varje år genomförs stickprov på ett urval av de organisationer som beviljats bidrag.”.

Riktlinjerna ska gälla från och med den 1 december 2025 till och med 30 november 2028.

Bakgrund

Den 8 november 2023 fattade regionala utvecklingsnämnden beslut om att riktlinjerna för organisationsbidrag till studieförbund skulle ses över och återrapporteras till regionala utvecklingsnämnden under kvartal tre år 2024. Därefter har riktlinjerna förlängts att gälla även under år 2025, i avvaktan på att översynen färdigställts.

Översyn av riktlinjer för stöd till civilsamhället

Översynen har tagit sin utgångspunkt i Folkbildningsrådets nya statsbidragssystem. Resultatet visar att Region Kalmar län bör fortsätta värna en bred och likvärdig tillgång till folkbildning i hela länet, och på sikt anpassa bidragsfördelningen till de nya nationella förutsättningarna. Folkbildningsrådet arbetar just nu, i samverkan med ett flera regioner i Sverige, med att utveckla en modell för fördelning av regionala medel som går i linje med statsbidraget. Därför föreslås att Region Kalmar läns riktlinjer för organisationsbidrag till studieförbund kvarstår tills vidare, med undantag för två justeringar:

- Kravet på minst 5 000 studietimmar tas bort

Region Kalmar län sticker ut i jämförelse med andra regioner vad gäller kravet på minst 5 000 studietimmar för att ett studieförbund ska vara bidragsberättigat. Eftersom detta krav inte avser spridning i länet, utan endast är ett mått på minsta totala volym, bedöms detta krav inte vara relevant.

- Tilläggsstödet om 150 000 kronor tas bort

Enligt riktlinjerna för organisationsbidrag till studieförbund tilldelas ett tilläggsstöd om 150 000 kronor till de studieförbund som når upp till

minst 150 studietimmar i samtliga av länets 12 kommuner. De studieförbund som tar del av dessa 150 000 kronor har en verksamhet som utgör en betydande andel av den totala verksamheten i länet, och därmed fördelas redan en större del av anslaget till dessa studieförbund. Den del av anslaget som idag fördelas som ett tilläggsstöd bedöms göra bättre nytta fördelat på samtliga studieförbund.

Risakanalys av riktlinjer för stöd till civilsamhället

I arbetet mot välfärdsbrottslighet har Region Kalmar län påbörjat riskanalyser i verksamheterna. En sådan riskanalys har genomförts på riktlinjerna för stöd till civilsamhället och resulterat i behov av ett antal förtydliganden eller tillägg gällande rutiner för handläggning och uppföljning.

Granskning av ansökningar

För att kunna göra en bedömning av hur sökande organisationer uppfyller de grundläggande villkoren genomförs granskning av ansökningar utifrån ett antal underlag så som stadgar, årsmötesprotokoll och tillhörande årsmöteshandlingar. För att förstärka granskningen föreslås att även följande handlingar ska bifogas till ansökan:

- Kopia på firmatecknares ID-handling
- Skattekontoutdrag (vid uppgift om anställd personal)

Uppföljning

Uppföljning av beviljade bidrag görs genom granskning av ekonomisk redovisning och verksamhetsberättelse, vid rekvisition samt i regelbundna dialoger. För att förstärka uppföljningen föreslås att:

- Varje år genomförs stickprov på ett urval av de organisationer som beviljats bidrag, vilket innebär att utdrag ur huvudbok samt fakturakopior kan komma att begäras.

Återbetalning

Organisation som föregående år blivit beviljad grundbidrag eller organisationsbidrag erhåller ett förskott i januari då 50 procent av föregående års bidrag betalas ut. För att minska risken för begäran om återbetalning föreslås att:

- Förskott endast betalas ut till organisation som före årsskiftet lämnat förhandsbesked att de ämnar söka bidrag även under nästkommande år.

Organisation som erhållit förskott men som inte inkommer med ansökan, inte blir beviljad bidrag eller vars förskott överstiger beviljat belopp, blir enligt nuvarande riktlinjer återbetalningsskyldig om förskottet överstiger 100 000 kronor. För att minska risken att betala ut förskott till organisation utan skyldighet till återbetalning föreslås att:

- Organisation som erhållit förskott kan bli återbetalningsskyldig oavsett storlek på förskott.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås att Riktlinjerna för stöd till civilsamhället revideras.

Överläggning

- Ordförande Karin Helmersson (C) föreslår att det på sidan 12 i riktlinjerna görs följande justering:

Slutet av meningen ”Varje år genomförs stickprov på ett urval av de organisationer som beviljats bidrag, vilket innebär att utdrag ur huvudbok samt fakturakopior kan komma att begäras.” tas bort. Den nya meningen lyder ”Varje år genomförs stickprov på ett urval av de organisationer som beviljats bidrag.”.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt ordförande Karin Helmerssons (C) förslag.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 6 november 2025
2. Riktlinjer för stöd till civilsamhället
3. Rapport - Översyn av Region Kalmar läns stöd till studieförbunden

Expedierat till:

Regional utvecklingsdirektör

Basenhetschef företags- och projektstöd

§ 169

Ärendenummer RUN 2025/290

Projektbeslut - Stärkt nyföretagarstöd 2.0 - norra Kalmar län, Atrinoa Affärsutveckling AB

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden bifaller Atrinoa Affärsutveckling ABs ansökan om medel till projektet Stärkt nyföretagarstöd 2.0 – norra Kalmar län. Projektet tilldelas som högst 1 769 153 kronor.

Projektperioden är 1 januari 2026 till 31 december 2028.

Beslutet tas enligt förordningen (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken 1:1-medel. I förordningens 14 § anges att beslutet inte kan överklagas.

Beslutet gäller under förutsättningen att övrig finansiering är ordnad.

Bakgrund

Atrinoa Affärsutveckling AB söker om projektmedel för att främja att fler livskraftiga företag startas och utvecklas i norra Kalmar län. Det vill man göra genom att erbjuda tillgång till kvalificerad rådgivning, anpassade starta-eget-utbildningar och kunskapsseminarier samt olika erfarenhets- och nätverksaktiviteter. Samverkan sker även med södra länet och ansvarig aktör för nyföretagarrådgivningen där i syfte att utveckla och hitta synergieffekter.

Att stötta nyföretagandet i Kalmar län är en viktig del av projektet för att bidra till ett mer diversifierat näringsliv och fler arbetstillfällen. Fyra av fem nya jobb skapas i små och medelstora företag, vilket gör det extra viktigt att nya företag inom detta segment får ett bra stöd i sina utvecklingsfrågor. Kalmar län har en lägre jobbtillväxt än rikssnittet och att främja uppstart av nya företag är viktigt för den framtida samhällsekonomin och attraktiviteten. Många etablerade företag står inför ägarbyten när nuvarande generation av företagare går i pension. Nya företag behövs för att ersätta de verksamheter som annars riskerar att försvinna.

Projektet medfinansieras av kommunerna Mönsterås, Högsby, Oskarshamn, Hultsfred, Vimmerby och Västervik (se tabellen). Projektet kommer att implementera hållbarhetsperspektiven i rådgivning och utbildning, särskilt fokus kommer att läggas på att få en jämn fördelning mellan kvinnor och män, unga och gamla samt människor med olika etnisk bakgrund.

Mål, syfte och insatser

Projektets mål är att genomföra upp till 150 rådgivningsinsatser per år, två starta-eget-utbildningar i hybridformat per år med i snitt 20–30 deltagare per gång samt ett antal kunskapsseminarier på olika tema (ekonomi, juridik

m.m.) per år. Syftet är att projektet ska skapa bättre förutsättningar för att fler livskraftiga företag startas, utvecklas och överlever i norra Kalmar län.

Målgrupp

Projektets målgrupp är personer som söker stöd för att starta företag, nystartade företag, UF-företagare samt samarbetskommuner.

Finansiering

Organisation	Belopp
Mönsterås kommun	120 000
Högsby kommun	120 000
Oskarshamns kommun	570 000
Hultsfreds kommun	120 000
Vimmerby kommun	120 000
Västerviks kommun	840 000
Region Kalmar län	1 769 153
Summa	3 659 153

Övrigt

Prövning av barnets bästa är ej aktuell då beslutet inte rör barn eller barn som är anhöriga.

Motiv till beslut

Projektet Stärkt nyföretagarstöd 2.0 - norra Kalmar län ska stärka de lokala förutsättningarna för att fler livskraftiga företag ska kunna startas och utvecklas. Insatserna i projektet ligger väl i linje med Regional utvecklingsstrategi i Kalmar län, Klimat att växa i och prioriteringen Stärkt konkurrenskraft.

Projektet förväntas bidra till ett livskraftigt näringsliv genom att främja nyföretagande, entreprenörskap och innovationer som stärker regionens konkurrenskraft. Insatserna kommer även att medverka till hållbar utveckling genom att stimulera nya företag som kan skapa förnyelse, diversifiering och ett mer robust näringsliv i regionen.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 6 november 2025
2. Ansökan om stöd – Stärkt nyföretagarstöd 2.0 – norra Kalmar län, Atrinoa Affärsutveckling AB

Expedierat till:

Regional utvecklingsdirektör

Basenhetschef företags- och projektstöd

Atrinova Affärsutveckling AB

§ 170

Ärendenummer RUN 2025/291

Projektbeslut - Stärkt nyföretagarstöd 2.0 - södra Kalmar län, Kalmarsund Promotion

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden bifaller Kalmarsund Promotions ansökan om medel till projektet Stärkt nyföretagarstöd 2.0 – södra Kalmar län. Projektet tilldelas som högst 1 254 000 kronor.

Projektperioden är 1 januari 2026 till 31 december 2028.

Beslutet tas enligt förordningen (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken 1:1-medel. I förordningens 14 § anges att beslutet inte kan överklagas.

Beslutet gäller under förutsättningen att övrig finansiering är ordnad.

Bakgrund

Kalmarsund Promotion ansöker om projektmedel för att främja att fler livskraftiga företag startas och utvecklas i södra Kalmar län. Det ska ske genom att erbjuda tillgång till kvalificerad rådgivning, anpassade starta-eget-utbildningar och kunskapsseminarier samt olika erfarenhets- och nätverksaktiviteter. Samverkan sker även med norra länet och ansvarig aktör för nyföretagarrådgivningen i syfte att utveckla och hitta synergieffekter.

Att stötta nyföretagandet i Kalmar län är en viktig del av projektet för att bidra till ett mer diversifierat näringsliv och nya arbetstillfällen. Fyra av fem nya jobb skapas i små och medelstora företag, vilket gör det extra viktigt att nya företag inom detta segment får ett bra stöd i sina utvecklingsfrågor. Kalmar län har en lägre jobbtillväxt än rikssnittet och att främja uppstart av nya företag är viktigt för den framtida samhällsekonomin och attraktiviteten. Många etablerade företag står inför ägarbyten när nuvarande generation av företagare går i pension. Nya företag behövs för att ersätta de verksamheter som annars riskerar att försvinna.

Projektet medfinansieras av kommunerna Borgholm, Mörbylånga, Kalmar, Torsås, Nybro och Emmaboda (se tabellen). Projektet kommer att implementera hållbarhetsperspektiven i rådgivning och utbildning, särskilt fokus kommer att läggas på att få en jämn fördelning mellan kvinnor och män, unga och gamla samt människor med olika etnisk bakgrund.

Mål, syfte och insatser

Projektets mål är att genomföra upp till 180 rådgivningsinsatser per år, två starta-eget-utbildningar i hybridformat per år med i snitt 20–30 deltagare per gång samt ett antal kunskapsseminarier på olika tema (ekonomi, juridik

m.m.) per år. Syftet är att projektet ska skapa bättre förutsättningar för att fler livskraftiga företag startas, utvecklas och överlever i södra Kalmar län.

Målgrupp

Projektets målgrupp är personer som söker stöd för att starta företag, nystartade företag, UF-företagare samt samarbetskommuner.

Finansiering

Organisation	Belopp
Borgholm kommun	132 000
Mörbylånga kommun	165 000
Kalmar kommun	495 000
Torsås kommun	132 000
Nybro kommun	198 000
Emmaboda kommun	132 000
Region Kalmar län	1 254 000
Summa	2 508 000

Övrigt

Prövning av barnets bästa är ej aktuell då beslutet inte rör barn eller barn som är anhöriga.

Motiv till beslut

Projektet Stärkt Nyföretagarstöd 2.0 i södra Kalmar län ska stärka de lokala förutsättningarna för att fler livskraftiga företag ska kunna startas och utvecklas. Insatserna i projektet ligger väl i linje med Regional utvecklingsstrategi i Kalmar län, Klimat att växa i och prioriteringen Stärkt konkurrenskraft.

Projektet förväntas bidra till ett livskraftigt näringsliv genom att främja nyföretagande, entreprenörskap och innovationer som stärker regionens konkurrenskraft. Insatserna kommer även att medverka till hållbar utveckling genom att stimulera nya företag som kan skapa förnyelse, diversifiering och ett mer robust näringsliv i regionen.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Handlingar

Ansökan om stöd – Stärkt nyföretagarstöd 2.0 – södra Kalmar län,
Kalmarsund Promotion ekonomisk förening

Expedierat till:
Regional utvecklingsdirektör
Basenhetschef företags- och projektstöd
Kalmarsund Promotion

§ 171

Ärendenummer RUN 2025/292

**Projektbeslut – Regional kompetensplattform
byggnadsvård, Himmelsberga Ölands Museum**

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden bifaller Himmelsberga Ölands Museum ansökan om medel till projektet Regional Kompetensplattform byggnadsvård. Projektet tilldelas som högst 1 617 180 kronor.

Projektperioden är 1 januari 2026 till 31 december 2028.

Beslutet tas enligt förordningen (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken 1:1-medel. I förordningens 14 § anges att beslutet inte kan överklagas.

Beslutet gäller under förutsättningen att övrig finansiering är ordnad.

Bakgrund

Himmelsberga Ölands Museum ansöker om projektmedel i syfte att stärka kompetensförsörjningen inom byggnadsvård och hållbart byggande i Kalmar län. Genom att bygga en digital och fysisk kompetensplattform med utgångspunkt från Öland skapas en struktur för kunskapsdelning, utbildning och samverkan.

Möjligheterna för yrkesverksamma hantverkare att vidareutbilda sig inom kompetensområdena byggnadsvård inklusive trädgård är idag begränsade. Utbildningar är ofta korta, svåra att hitta och saknar samordning. Det finns ett stort behov av att samla och tillgängliggöra kunskap, skapa mötesplatser och bygga nätverk som stärker kompetensförsörjningen i hela Kalmar län.

Projektet genomförs i samverkan med Kalmar läns Museum som även är medfinansiär (se tabell nästa sida). Övriga samverkansparter är bland annat Ölands folkhögskola och Byggnadsvård Qvarnarp.

Projektets aktiviteter bidrar till hållbar utveckling genom att främja resurssnålt och hållbart byggande, återbruk och långsiktig förvaltning av kulturarvet.

Mål och syfte

Projektets mål är att i samverkan med Kalmar läns museum skapa en digital och fysisk kompetensplattform för utbildning, kommunikation och dialog. Syftet är att bidra till ökad kunskap inom byggnadsvård, nya arbetstillfällen och fler utbildningar inom området.

Målgrupp och insatser

Projektets målgrupp är verksamma och blivande byggnadsvårds- och trädgårdshantverkare, småföretag inom byggsektorn samt utbildningsanordnare inom kulturmiljövård.

Projektets aktiviteter är bland annat utbildning, nätverksaktiviteter, workshops, samverkan med utbildare, utveckling av kompetensplattform och kommunikation

Finansiering

Organisation	Belopp
Himmelsberga Ölands Museum	450 000
Kalmar läns Museum	300 000
Länsstyrelsen i Kalmar län	300 000
Capellagården	300 000
Borgholms kommun	300 000
Region Kalmar län	1 617 180
Summa	3 267 180

Övrigt

Prövning av barnets bästa är ej aktuell då beslutet inte rör barn eller barn som är anhöriga.

Motiv till beslut

Projektet Regional kompetensplattform Byggnadsvård ligger väl i linje med Regional utvecklingsstrategi för Kalmar län, Klimat att Växa i. Projektet bidrar särskilt till prioriteringarna Kompetensförsörjning och Stärkt konkurrenskraft genom att utveckla strukturer och verktyg för att möta arbetsmarknadens behov inom en specialiserad och växande sektor.

Projektet bedöms därför ha potential att skapa ett långsiktigt mervärde för Kalmar läns arbetsmarknad, kulturmiljö och attraktivitet.

Överläggning

- Malin Anell (S), Ilko Corkovic (S), Robin Hanzl (M), Janita Kirchberg (SD) och Anders Andersson (KD) föreslår att regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt redovisat förslag.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt Malin Anells (S) med fleras förslag.

Protokollsanteckning

Samtliga ledamöter från Sverigedemokraterna lämnar följande protokollsanteckning:

”Sverigedemokraterna ser mycket positivt på projektet Kompetensplattform Himmelsberga Ölands Museum och dess inriktning på att bevara och utveckla traditionella och kulturella yrken. Genom satsningen skapas förutsättningar för kunskapsöverföring, stärkt hantverkskompetens och en

långsiktig förvaltning av vårt gemensamma kulturarv. Projektet bedöms även kunna bidra till både lokal kompetensförsörjning och till att främja Ölands unika kulturmiljöer.”

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 6 november 2025
2. Ansökan om stöd - Regional kompetensplattform byggnadsvård, Himmelsberga Ölands Museum

Expedierat till:

Regional utvecklingsdirektör

Basenhetschef företags- och projektstöd

Ölands Museum Himmelsberga

§ 172

Ärendenummer RUN 2025/293

Projektbeslut - Digitalt kulturarv Sydost, Destination Kalmar AB

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden bifaller Destination Kalmar ABs ansökan om medel till projektet Digitalt kulturarv Sydost. Projektet tilldelas högst 2 440 486 kronor.

Projektperioden 1 januari 2026 till 31 december 2028.

Beslutet tas enligt förordningen (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken 1:1-medel. I förordningens 14 § anges att beslutet inte kan överklagas.

Beslutet gäller under förutsättningen att övrig finansiering är ordnad.

Bakgrund

Inom ramen för den territoriella strategin Sydosttriangeln ansöker Destination Kalmar, i samverkan med Karlskrona kommun, om medel för projektet Digitalt kulturarv Sydost.

Projektet vill utveckla digitala lösningar som tillgängliggör och levandegör kulturarvet i Kalmar och Karlskrona, med fokus på Kalmar Slott, det medeltida Kalmar och världsarvet Örlogsstaden. Projektet ska stärka aktörers förmåga att använda digitala verktyg och genom samarbete över regiongränser byggs en gemensam plattform för innovation och lärande i sydost. Projektet vill förbättra nuläget genom att utveckla nya arbetssätt och digitala lösningar (prototyper) som testas i dialog med målgrupper och experter. På så sätt ska resultat tas fram som både är konkreta, användbara under projektiden och utvecklingsbara för långsiktig användning. Digitaliseringen ska göra kulturarvet mer levande och säkra tillgången till historisk kunskap även i kris.

Genom insatserna bidrar projektet till Agenda 2030 och de globala målen, i synnerhet mål 4: God utbildning för alla; mål 9: Hållbar industri, innovation och infrastruktur; mål 10: Minskad ojämlikhet; mål 11: Hållbara städer och samhällen; och mål 17: Genomförande och globalt partnerskap.

Mål och syfte

Syftet är att göra kulturarvet mer tillgängligt, engagerande och begripligt för fler, särskilt barn, unga, skolor, invånare och besökare med olika behov. Projektets mål är att leverera digitala lösningar och välfungerande prototyper som kan leda till vidareutveckling efter projektets slut.

Målgrupp och insatser

Den primära målgruppen är offentliga organisationer inom kulturarv, besöksmålsutveckling och digital utveckling i sydostregionen. Även barn och unga är en viktig målgrupp att nå och involvera i projektets arbete.

Projektet ämnar kombinera digital utveckling med fördjupad samverkan över kommun- och sektorsgränser. Minst tre prototyper som utvecklas till konkreta digitala lösningar, exempelvis AR, VR eller 3D-modeller, tas fram för att levandegöra historiska miljöer i Kalmar och Karlskrona. Projektet ska även bygga en gemensam plattform för innovation och lärande i sydost.

Fokus ligger på metodutveckling, innovation och lärande snarare än färdiga produkter, vilket stärker förmågan till fortsatt utveckling. Genom att skapa nya digitala berättarformer bidrar projektet till snabbare implementering av digitalisering, nya typer av mötesplatser och ökad social innovation.

Lösningarna testas i autentiska miljöer med återkoppling från användare och aktörer. Resultaten dokumenteras och sprids regionalt och nationellt och kan vidareutvecklas efter projektslut, vilket stärker digital kompetens, samverkan och långsiktig utveckling i kulturarvssektorn.

Finansiering

Projektet finansieras med 25% vardera av Region Kalmar län och Region Blekinge, 10% av Destination Kalmar AB och Karlskrona kommun, samt 40 % av nationella ERUF-programmet genom Tillväxtverket.

Organisation	Belopp
Region Kalmar län	2 440 486
Region Blekinge	2 440 486
Tillväxtverket (ERUF)	3 904 778
Destination Kalmar AB	698 905
Karlskrona kommun	277 289
Summa	9 761 944

Övrigt

En enkel prövning av barnets bästa har gjorts.

Motiv till beslut

Projektet är i linje med regional utvecklingsstrategi för Kalmar län – klimat att växa i – och de prioriterade utvecklingsområdena En god miljö för barn och unga, hållbar samhällsplanering och stärkt konkurrenskraft. Genom fokus på metodutveckling och med hjälp av digitala lösningar görs kulturarvet mer tillgängligt, engagerande och begripligt för fler, särskilt barn och unga, invånare och besökare med olika behov. Tydliga beröringspunkter finns till Region Kalmar läns kulturplan 2025-2028 och de nationella kulturpolitiska målen, särskilt till barns och ungas rätt till kultur, kulturens roll i ett hållbart samhälle och allas möjlighet till delaktighet. Projektet har även koppling till Region Kalmar läns Smarta Specialiseringsstrategi och styrkeområdet för besöksnäring.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 6 november 2025
2. Ansökan om stöd med regionala utvecklingsmedel – Digitalt kulturarv Sydost, Destination Kalmar AB
3. Ansökan om stöd till nationella ERUF-programmet – Digitalt Kulturarv Sydost

Expedierat till:

Regional utvecklingsdirektör

Basenhetschef företags- och projektstöd

Destination Kalmar AB

§ 173

Ärendenummer RUN 2025/301

Regionala strategiska insatser inom kompetensförsörjning samt etablering och investering

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden avsätter 9 miljoner kronor under fyraårsperioden 2025-2028 från regionala utvecklingsförvaltningens budgetpost Robusta strukturer för att genomföra regionala strategiska insatser tillsammans med länets kommuner.

Bakgrund

I Regionplan 2020-2022 beslutades om satsning på långsiktiga och hållbara strukturer för regional utveckling (så kallade robusta strukturer) om totalt 7 miljoner kronor per år från år 2022 för satsningar som bygger och förstärker strategiskt viktiga strukturer. Syftet är att stärka de aktörer som på olika sätt bidrar till stödinfrastrukturen för näringslivsutveckling i länet. Bakgrunden var att det regionala utvecklingsarbetet under tidigare perioder, innan regionen bildades 2019, finansierats till nästan uteslutande del av statliga medel som styrs av särskilda förordningar som utesluter stöd till drift. Detta har sedan många år inneburit stora utmaningar när det kommer till att bygga långsiktiga strukturer för att stärka näringslivets konkurrenskraft. Enligt planen ska länets robusta strukturer byggas upp genom två huvudsakliga insatser;

- 1) verksamhetsbidrag till vissa företagsfrämjande aktörer för att stärka, säkerställa och etablera ett långsiktigt arbete,
- 2) stöd för att stärka pågående innovationsprocesser samt tillgängliggöra innovationsprocesser för hela länet.

I oktober 2024 redovisades en uppföljning av de första årens insatser inom robusta strukturer för regionala utvecklingsnämnden. I samband med redovisningen beslutade regionala utvecklingsnämnden (2 oktober 2024, § 162) om fortsatta insatser på tre prioriterade områden.

- 1) Regionalt utvecklingsarbete med kompetensförsörjning
- 2) Regionalt utvecklingsarbete för en hållbar besöksnäring
- 3) Regionalt utvecklingsarbete med inflyttning, etablering, investering och exportfrämjande

Under perioden 2025-2028 föreslås av anslaget robusta strukturer avsättas totalt 9 miljoner kronor för nedanstående regionala strategiska insatser inom området kompetensförsörjning respektive inflyttning, etablering, investering.

Ökat intresse för teknik och naturvetenskap

Under många år har bristen på ingenjörer i Sverige lyfts som ett av de största hoten mot den svenska positionen som en av världens ledande industrinationer. Teknik driver innovation och utveckling, och under senaste åren har frågan fått förnyad kraft också på europeisk nivå i samband med oro för sviktande europeisk konkurrenskraft. Den internationella konkurrensen innebär behov av utveckling i samtliga EU-länder, och på nationell nivå har en STEM-strategi för Sverige tagits fram för att öka antalet personer med kunskaper i naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik, de så kallade STEM-ämnena. För att möta det stora behovet av ingenjörer och andra kompetenser inom STEM slår strategin fast att det behövs satsningar inom hela utbildningsväsendet – från förskola till forskarutbildning – både på kort och lång sikt.

Kalmar län har en stor mängd industriföretag som är viktiga för länet och vars största hinder för tillväxt är svårigheten att hitta kompetens. Kalmar län ligger även lågt i mätningar om innovationskraft och förnyelse. Det behövs fler personer till IT- och teknikyrken inom Kalmar län för att länets näringsliv ska kunna behålla position och utvecklas. Tillgång till kompetens inom teknik och naturvetenskap är också avgörande för att uppnå en hållbar tillväxt i länet och för utvecklingen inom länets utpekade styrkeområden för smart specialisering. I Kalmar län saknas idag en sammanhållen struktur för att utveckla kompetens inom de viktiga STEM-ämnena – från förskola till högre utbildning, på det vis som den nationella strategin lyfter fram. Kalmar län är t ex ett av de få län i Sverige som saknar science center-verksamhet för att öka intresset för teknik och naturvetenskap bland unga.

Kalmar läns Handlingsprogram för kompetensförsörjning 2024-2027 har tagits fram i dialoger med kommuner och aktörer i länet, samt bygger på statistik, analys och andra kunskapsunderlag. Även i detta program identifieras behov och har en rad insatsområden beslutats; alltifrån att öka ungdomars kunskap om utbildningar och yrken och koppla samma skola och näringsliv, till att öka att möjligheten till utbildning i hela länet.

För att i enlighet med nationell strategi och utifrån länets behov tillsammans med länets kommuner och utbildningsaktörer kunna utveckla en mer systematisk och sammanhållen struktur för STEM-området föreslås en förstärkning under perioden. Insatserna handlar om att samla länets aktörer, utreda förutsättningar för att utveckla verksamhet som idag saknas i länet och andra insatser som ökar intresset för teknik och naturvetenskap och bygger en kompetensförsörjningsstruktur inom STEM-området för Kalmar län. Medlen ska finansiera insatser hos externa aktörer som kan växla upp med 1.1-medel vid behov.

Kompetensutveckling etablering och investering

Sedan 2023 har Region Kalmar län tillsammans med länets kommuner en modell för regionalt samarbete gällande företagsetableringar och investeringar. Region Kalmar län har även tecknat ett samarbetsavtal med Business Sweden. Ett viktigt led i arbetet är kartlägga behov av etableringar och identifiera potentiella nya investeringar i befintligt näringsliv samt att tillsammans med kommunerna utveckla beredskapen och kapaciteten i etablerings- och investeringsarbetet.

Under 2025 inlett ett gemensamt projekt med kommunerna att utveckla länets värdeerbjudanden. Inom ramen för projektet finns resurser att utveckla värdeerbjudandena men i dialog med kommunerna framkommer även behov av mer kunskap och vägledning för att kommunerna ska ha kapacitet att ta fram erbjudanden och utveckla sin beredskap och analys av etablerings- och investeringsbehov. För att förstärka pågående arbete med etablering, investering föreslås därför en extra satsning på samordnade gemensamma kunskapshöjande insatser för samtliga av länets kommuner. För uppdraget kommer externa aktörer upphandlas.

Ovan beskrivna förstärkningar av kompetensförsörjning inom STEM-området samt inom etablering och investering är för länet angelägna insatser som dels syftar till att förstärka varandra dels ligger väl i linje med regionala utvecklingsstrategin liksom syftet för arbetet med robusta strukturer.

Övrigt

En enkel prövning av barnets bästa har genomförts i ärendet.

Överläggning

- Rosie Folkesson (S) föreslår att regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt redovisat förslag till beslut.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt Rosie Folkessons (S) förslag.

Handling

Tjänsteskrivelse daterad 6 november 2025

Expedierat till:

Regional utvecklingsdirektör

Basenhetschef näringsliv och kultur

§ 174

Ärendenummer RUN 2025/288

Verksamhetsstöd för 2026 – 2027 till Teknikcollege Östra Småland

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden beviljar ett verksamhetsstöd om 121 000 kronor för år 2026 och 123 000 för år 2027 till Teknikcollege Östra Småland.

Medel tas från anslag Robusta strukturer.

Bakgrund

I det regionala utvecklingsuppdraget som Region Kalmar län har ingår att skapa förutsättningar för en hållbar tillväxt. För genomförandet av konkreta insatser som bidrar till innovation och förnyelse behövs aktörer i länet som har genomförandekapacitet i form av stabil ekonomi med rätt kompetens som kan verka som regionens förlängda arm. Enligt Riktlinjer för verksamhetsstöd till organisationer som främjar hållbar tillväxt finns möjlighet att bevilja verksamhetsstöd.

Stödet är ett verksamhetsstöd i form av basfinansiering till organisationer som uppfyller följande kriterier:

- Verksamheten som bedrivs i organisationen ska utgå från prioriteringar i Region Kalmar läns regionala utvecklingsstrategi (RUS) och tillhörande handlingsplan.
- Organisationen ska verka i hela Kalmar län
- Organisationen ska ha en grundläggande god genomförandekapacitet
- Verksamheten ska vara etablerad, bedrivs långsiktigt och ha bedrivits under ett antal år.

Teknikcollege Östra Småland är en samverkansplattform för industrins kompetensförsörjning och en kvalitetsstämpel på utbildningar där kommuner, utbildningsanordnare och företag samverkar för att öka attraktionskraften och kvaliteten på tekniskt inriktade utbildningar. Teknikcollege Östra Småland omfattar fyra kommuner: Västervik, Oskarshamn, Vimmerby och Hultsfred. Utbildningsanordnare med certifierade utbildningar samt cirka 20 företag finns representerade i de fyra kommunerna.

Med ett tillfälligt verksamhetsstöd får Teknikcollege Östra Småland i uppdrag att verka för att i högre grad undersöka möjligheterna att bli en regional samverkansplattform för att samla utbildningsanordnare, näringsliv

och offentliga aktörer kring gemensamma mål för teknisk utbildning och kompetensutveckling.

Stödet utbetalas en gång per år och utbetalning sker i januari.

Vad verksamhetsstödet ska användas till:

Verksamheten idag

- Bidra till att säkra tekniskt inriktade företagsbehov av kvalificerad arbetskraft och erbjuda kvalitetssäkrade utbildningar som leder till jobb eller vidare studier.
- Stärka samverkan mellan utbildning och arbetsliv genom att involvera företag, skolor, kommuner och andra aktörer.
- Utveckla de lokala styrgruppernas roller och ansvar.
- Verka för att öka antalet medlemsföretag samt verka för utökad branschbredd för stärkt relevans och ökad möjlighet till praktik och anställning.
- Undersöka möjligheten till att certifiera utbildningar inom nya områden.
- Verka för ökad förståelse för Teknikcollege Östra Smålands uppdrag, roll och betydelse för att synliggöra dess mervärde för befintliga och potentiella samarbetspartners.

Utvecklingsområden

- Fördjupa samarbetet mellan norra och södra länet tillsammans med andra aktörer som verkar för teknikindustrins långsiktiga utveckling och kompetensförsörjning.
- Se över möjligheterna till ett utökat verksamhetsområde för att i högre grad bidra till regional kompetensförsörjning och industriell utveckling i hela Kalmar län.
- Se över den ekonomiska modellen för 2026 och framåt med utgångspunkt i ett mer länsövergripande uppdrag.

Resultatrapportering

Resultatrapportering ska göras i slutet av perioden, under hösten 2027, för att erfarenheter och resultat ska kunna ligga till grund för fortsatt hantering.

Följande områden ska belysas i rapporteringen:

- Utveckling av de lokala styrgruppernas roller och ansvar.
- Utökat antal medlemsföretag samt utökad branschbredd.
- Hur Teknikcollege Östra Smålands uppdrag, roll och betydelse kan förtydligas för att synliggöra dess mervärde.
- Fördjupad samverkan mellan norra och södra länet tillsammans med andra aktörer som verkar för teknikindustrins långsiktiga utveckling och kompetensförsörjning.
- Möjligheter till att bygga upp strukturer för ett utökat verksamhetsområde och ett mer länsövergripande uppdrag.

Det tillfälliga verksamhetsstödet finansieras inom ramen för satsningen på långsiktiga och hållbara strukturer för regional utveckling (så kallade robusta strukturer) som infördes år 2020.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Handling

Tjänsteskrivelse daterad 6 november 2025

Expedierat till:

Regional utvecklingsdirektör

Basenhetschef företags- och projektstöd

Teknikcollege Östra Småland.

§ 175

Ärendenummer RUN 2022/441

Förlängd överenskommelse om verksamhetsstöd med Coompanion Kalmar län avseende 2026

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att förlänga överenskommelse om verksamhetsstöd med Coompanion Kalmar län om 500 000 kr för år 2026.

Regionala utvecklingsdirektören får i uppdrag att underteckna överenskommelse om förlängning.

Medel tas från anslag Robusta strukturer.

Bakgrund

I det regionala utvecklingsuppdraget som Region Kalmar län har, ingår att skapa förutsättningar för en hållbar tillväxt. För genomförandet av konkreta insatser som bidrar till innovation och förnyelse behövs aktörer i länet som har genomförandekapacitet i form av stabil ekonomi med rätt kompetens som kan verka som regionens förlängda arm. Enligt Riktlinjer för verksamhetsstöd till organisationer som främjar hållbar tillväxt finns möjlighet att utge verksamhetsstöd.

Stödet är ett verksamhetsstöd i form av basfinansiering till organisationer som uppfyller följande kriterier:

- Verksamheten som bedrivs i organisationen ska utgå från prioriteringar i Region Kalmar läns regionala utvecklingsstrategi (RUS) och tillhörande handlingsplan.
- Organisationen ska verka i hela Kalmar län
- Organisationen ska ha en grundläggande god genomförandekapacitet
- Verksamheten ska vara etablerad, bedrivs långsiktigt och ha bedrivits under ett antal år.

Coompanion Kalmar län har som huvudsaklig uppgift att ge råd och information inför, under och efter start av kooperativa och andra liknande företag. Vidare ska Coompanion Kalmar län stimulera lokalt och regionalt utvecklingsarbete med inriktning på företagande samt utveckla nya verksamheter och metoder inom detta arbete.

Coompanion Kalmar län får statsbidrag för uppdraget och ett verksamhetsstöd från Region Kalmar län som syftar till att säkerställa basfinansiering av verksamheten. Det nationella statsbidraget kommer att lämnas för 2026 enligt nuvarande kriterier men samtidigt ska en översyn genomföras under året enligt information från Tillväxtverket som hanterar det nationella stödet. Region Kalmar län föreslår därför en förlängning av

nuvarande överenskommelse under 2026 för att invänta den nationella översynen innan en ny överenskommelse tas fram. Förnyad dialog kommer att föras under året för att kunna bedöma helheten i finansieringen. Delar av den ordinarie personalen finansieras dessutom via projektmedel då arbetet med "Hållbar serviceutveckling på landsbygden" planeras tillsammans med kommunerna för ytterligare en projektperiod.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 6 november 2025
2. Överenskommelse om verksamhetsstöd för 2023-2025 mellan Region Kalmar län och Coompanion Kalmar län

Expedierat till:

Regional utvecklingsdirektör

Basenhetschef företags- och projektstöd

Coompanion Kalmar län

§ 176

Ärendenummer RUN 2025/299

Överenskommelse om verksamhetsstöd med Industriellt utvecklingscentrum Kalmar län 2026-2028

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden beviljar verksamhetsstöd till Industriellt utvecklingscentrum Kalmar län om 2 250 000 kronor årligen för perioden 2026-2028 i enlighet med redovisad överenskommelse. Vidare beviljas ett tillfälligt verksamhetsstöd för 2026 om 250 000 kr för att slutföra uppdraget med revidering av den regionala livsmedelsstrategin.

Regionala utvecklingsdirektören får i uppdrag att underteckna överenskommelsen om verksamhetsstöd.

Medel tas från anslag Robusta strukturer.

Bakgrund

I det regionala utvecklingsuppdraget som Region Kalmar län har, ingår att skapa förutsättningar för en hållbar tillväxt. För genomförandet av konkreta insatser som bidrar till innovation och förnyelse behövs aktörer i länet som har genomförandekapacitet i form av stabil ekonomi med rätt kompetens som kan verka som regionens förlängda arm. Enligt Riktlinjer för verksamhetsstöd till organisationer som främjar hållbar tillväxt finns möjlighet att utge verksamhetsstöd.

Stödet är ett verksamhetsstöd i form av basfinansiering till organisationer som uppfyller följande kriterier:

- Verksamheten som bedrivs i organisationen ska utgå från prioriteringar i Region Kalmar läns regionala utvecklingsstrategi (RUS) och tillhörande handlingsplan.
- Organisationen ska verka i hela Kalmar län
- Organisationen ska ha en grundläggande god genomförandekapacitet
- Verksamheten ska vara etablerad, bedrivs långsiktigt och ha bedrivits under ett antal år.

Teknik- och industriföretagen i länet står inför stora utmaningar och är hårt konkurrensutsatta på den internationella marknaden. Industriellt utvecklingscentrum Kalmar län (IUC) erbjuder industri/teknikföretag i hela länet att delta i sina aktiviteter som ofta delfinansieras av kommunala, regionala, nationella och EU medel. IUC Kalmar län har också uppdrag att sprida statliga satsningar kopplade till industrins omställning vilket innebär att bland annat stimulera företagen till en ökad automatisering och digitalisering av verksamheten samt stöttning i det viktiga hållbarhetsarbetet.

Vidare genomför IUC också flera insatser kopplat till länets kompetensförsörjning såsom utbildningsprojekt, skola- och näringslivs information samt YH utbildningar. Flera av insatserna sker i samverkan med andra aktörer i och utanför länet. För att kunna ta del av nationella medel behöver verksamheten ha en grundbemanning som ej är upplåst i projekt och finansierade av projektmedel. Teknikföretagen står inför stora utmaningar och är hårt konkurrensutsatta på den internationell marknad.

IUC Kalmar län har sedan 2020 uppdraget att verka som regionens förlängda arm i hela länet och ska tillsammans med kommunerna och andra aktörer verkar för att stödja industriell omställning enligt förslag i strategin för Smart Specialisering.

I verksamhetsstödet ingår ett fortsatt uppdrag gällande Livsmedelsutveckling Sydost som en del av den ordinarie verksamheten inom IUC. Kopplat till uppdraget ingår följande delar:

- Fokus på företagande, innovation och förnyelse
- Koppling till forskning och utveckling (FoU)
- Regional nod inom genomförande av Smart Specialisering inom Småland och öarna.
- Delta i arbetsgruppen för länets livsmedelsstrategi.
- Delaktighet i nationella sammanhang, till exempel nationell livsmedelsstrategi samt nätverk för innovation och förnyelse.

En utvärdering ska göras i slutet av avtalsperioden för att erfarenheter och resultat ska kunna ligga till grund för fortsatt hantering. Fokus i regionens uppföljning för 2026-2028 är följande områden:

- Etablerad kontaktnod i samtliga kommuner för att säkerställa regional samverkan
- Öka antalet medlemsförslag
- Antal företag som deltar i aktiviteter
- Medverkat i arbetet med att bygga upp strukturer för livsmedelsnäringen inom ramen för Smart Specialisering inom Småland och Öarna

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 6 november 2025
2. Överenskommelse om verksamhetsstöd för 2026-2028 mellan Region Kalmar län och Industriellt utvecklingscentrum Kalmar län

Expedierat till:
Regional utvecklingsdirektör
Basenhetschef företags- och projektstöd
IUC Kalmar län

§ 177

Ärendenummer RUN 2025/300

Överenskommelse om verksamhetsstöd 2026-2028 till Ung Företagssamhet Kalmar län

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att bevilja verksamhetsstöd till Ung Företagssamhet Kalmar län om 850 000 kronor årligen för perioden 2026-2028 i enlighet med redovisad överenskommelse.

Regionala utvecklingsdirektören får i uppdrag att underteckna överenskommelsen.

Medel tas från anslag Robusta strukturer.

Bakgrund

I det regionala utvecklingsuppdraget som Region Kalmar län har, ingår att skapa förutsättningar för en hållbar tillväxt. För genomförandet av konkreta insatser som bidrar till innovation och förnyelse behövs aktörer i länet som har genomförandekapacitet i form av stabil ekonomi med rätt kompetens som kan verka som regionens förlängda arm. Enligt Riktlinjer för verksamhetsstöd till organisationer som främjar hållbar tillväxt finns möjlighet att utge verksamhetsstöd.

Stödet är ett verksamhetsstöd i form av basfinansiering till organisationer som uppfyller följande kriterier:

- Verksamheten som bedrivs i organisationen ska utgå från prioriteringar i Region Kalmar läns regionala utvecklingsstrategi (RUS) och tillhörande handlingsplan.
- Organisationen ska verka i hela Kalmar län
- Organisationen ska ha en grundläggande god genomförandekapacitet
- Verksamheten ska vara etablerad, bedrivs långsiktigt och ha bedrivits under ett antal år.

Verksamheten

Ung Företagssamhet (UF) ger sedan 1980 barn och ungdomar möjlighet att träna och utveckla sin kreativitet, företagsamhet och sitt entreprenörskap genom processutbildningen UF-företagande.

Sedan 1994 finns verksamheten i Kalmar län, och sedan 2010 även på grundskolenivå där UF Kalmar län besöker alla länets årskurs nio elever och pratar entreprenörskap och jämlikhet tillsammans med andra aktörer. UF finns i samtliga tolv kommuner i länet och samverkar med ett stort antal lokala och regionala partners.

UF-företagande bedrivs inom de flesta program på länets gymnasieskolor, men är fortfarande underrepresenterat på yrkesprogrammen – något som är ett viktigt utvecklingsområde eftersom många inom dessa yrken startar företag senare i livet.

Processutbildningen används även på länets introduktionsprogram (IM/S) för nyanlända, där eleverna får lära sig hur det svenska samhället fungerar, skapa kontakter utanför skolan, utveckla språket på ett kreativt och situationsanpassat sätt samt få en fördjupad förståelse för företagandets villkor i Sverige.

En central del i Ung Företagsamhets arbete på både grundskolan och gymnasiet är att främja jämställdhet inom entreprenörskap. Genom undervisning, övningar och förebilder utmanas traditionella normer kring vem som kan och bör driva företag. Elever får reflektera kring jämställdhet, representation och ägande – och inspireras att se entreprenörskap som en möjlighet för alla, oavsett kön. På så sätt stärker UF framtidens företagare och bidrar till ett mer jämställt och inkluderande näringsliv. Detta arbete har bedrivits i projektform tidigare men övergår nu till ordinarie verksamhet.

UF-företagande hjälper också till att minska socioekonomiska och könsrelaterade ojämlikheter genom att ge alla gymnasieelever – oavsett bakgrund – tillgång till entreprenöriella kompetenser. Forskning visar att UF-företagande stärker elevers entreprenöriella färdigheter, såsom sociala kompetenser och kreativitet, vilket är värdefullt på en föränderlig arbetsmarknad.

Tidigare verksamhetsstöd för 2023-2025 utgick med 600 000 kr, till detta har ett särskilt projektbidrag beviljats för att främja jämställdhet inom entreprenörskap enligt ovan. För att säkerställa ett fortsatt brett arbete med jämställt entreprenörskap föreslås ett ökat verksamhetsstöd med 250 000 kr för den kommande perioden.

Övrigt

En enkel prövning av barnets bästa har genomförts i ärendet.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 6 november 2025
2. Överenskommelse för 2026-2028 mellan Region Kalmar län och Ung Företagsamhet

Expedierat till:

Regional utvecklingsdirektör

Basenhetschef företags- och projektstöd

Ung Företagsamhet Kalmar län

§ 178

Ärendenummer RUN 2025/312

Livsmedelsstrategin 2.0 - vision, övergripande mål och målområden

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att godkänna vision, övergripande mål och målområden inför Livsmedelsstrategi Kalmar län 2.0.

Reservation

Samtliga ledamöter från Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Bakgrund

Under slutet av 2024 inleddes ett arbete av livsmedelsstrategins ägare, Region Kalmar län, Länsstyrelsen Kalmar län, LRF Sydost och Hushållningssällskapet Kalmar Kronoberg Blekinge, för att utvärdera nuvarande strategi, ta fram omvärldsanalys och påbörja arbetet med en revidering.

Nationella livsmedelsstrategin

En viktig del av underlaget utgörs av den nationella livsmedelsstrategin 2.0 vars syfte är att stärka lönsamhet och konkurrenskraft i hela kedjan. En tydlig ambition i den nationella strategin är att produktionen av svensk mat ska öka - genom stärkt konkurrenskraft och förbättrad lönsamhet. Strategin på nationell nivå bygger vidare på tidigare arbete men har adderat till tre nya fokusområden:

- Ökad robusthet i livsmedels-kedjan
- Främja export
- Framhäva svensk kvalitet och gastronomi

Revidering av regional livsmedelsstrategi för Kalmar län

Arbetet i Kalmar län utförs i bred samverkan med nuvarande styrgrupp med representanter från ägarna och arbetsgrupp med flera aktörer. IUC Kalmar län har fått i uppdrag att processleda framtagande av Livsmedelsstrategin 2.0 med tillhörande dokument. Arbetet med revideringen är påbörjat och genomförs under perioden 1 januari 2025 till våren 2026.

Framtagen remissversion kommer att presenteras och beslutas på kommande Regionala utvecklingsnämnd den 19 mars 2026.

Som ett viktigt delmoment i arbetet har vision, delmål och förslag på målområden arbetats fram i arbetsgrupp och godkänt av styrgruppen enligt nedan:

Vision

Växande Värde

Kalmar län är en förebild inom livsmedel med ett robust och välmående livsmedelssystem

Övergripande mål

Fler väljer mat från Kalmar län – Tillsammans skapar vi en attraktiv, konkurrenskraftig och hållbar näring

För att uppnå det övergripande målet krävs tydliga mål och insatser som kommer utvecklas vidare i det fortsatta arbetet med att ta fram en handlingsplan för 2026-2028.

Fem identifiera områden har lyfts fram som avgörande för att nå det övergripande målet. Inom respektive del kommer en struktur med mål och insatser att tas fram.

Målområden

- Nyttänkande
- Produktivitet
- Efterfrågan
- Robusthet
- Tillsammans

Överläggning

1. Carl-Wiktor Svensson (KD) och Pär-Gustav Johansson (M), med instämmande av Janita Kirchberg (SD), föreslår att regionala utvecklingsnämnden återremitterar ärendet till arbetsgruppen för att säkerställa en tydlig och resultatinkriktad strategi. Vision och övergripande mål bör konkretiseras, och målområdena revideras utifrån bland annat nedanstående motivering samt med mätbara och uppföljningsbara delmål som möjliggör effektiv uppföljning över tid.

Motivering: "Kristdemokraterna och Moderaterna har höga förväntningar och ser fram emot parternas arbete och resultat men är orolig utifrån det här något otydliga förslaget. Primärproduktionen och livsmedelsförädlingen i Kalmar län är viktig för fler än Region Kalmar län - En ökad produktion har betydelse för hela Sverige.

Regionala förutsättningar för primärproduktion och förädling - ökad lönsamhet och förbättrad konkurrenskraft, motståndskraft och beredskap samt identifiering av onödig byråkrati och tillväxtfrämjande myndighetsutövning behöver enligt vår mening i högre grad vägleda och genomsyra parternas vision, övergripande mål och målområden."

2. Malin Anell (S) föreslår att ärendet ska avgöras vid mötet samt att regionala utvecklingsnämnden ska besluta enligt redovisat förslag till beslut.

Efter avslutad överläggning frågar ordförande om regionala utvecklingsnämnden beslutar att ärendet ska avgöras vid mötet enligt Malin

Anells (S) förslag eller återremitteras enligt Carl-Wiktor Svenssons (KD) med fleras förslag. Hon finner att ärendet ska avgöras vid mötet enligt Malin Anells (S) förslag.

Omröstning begärs och genomförs enligt följande:

- Ledamot som röstar för att ärendet ska avgöras vid mötet enligt Malin Anells (S) förslag röstar ja.
- Ledamot som röstar för att ärendet ska återremitteras enligt Carl-Wiktor Svenssons (KD) med fleras förslag röstar nej.

Omröstningen får följande resultat:

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Pär-Gustav Johansson (M)		Nej	
Malin Anell (S)	Ja		
Robin Hanzl (M)		Nej	
Jan Martinsson (V)	Ja		
Janita Kirchberg (SD)		Nej	
Ilko Corkovic (S)	Ja		
Anne-Marie Norman (SD)		Nej	
Mahmoud Al-Mokdad (C)	Ja		
Erik Arvidsson (SD)		Nej	
Jonny Andersson (V)	Ja		
Carl-Wiktor Svensson (KD)		Nej	
Rosie Folkesson (S)	Ja		
Anders Andersson (KD)		Nej	
Peter Wretlund (S)	Ja		
Karin Helmersson (C)	Ja		
Resultat	8	7	

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att ärendet ska avgöras vid mötet enligt Malin Anells (S) förslag med resultatet 8 ja och 7 nej.

Ordförande frågar därefter om regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt Malin Anells (S) förslag och finner det så.

Reservation

Samtliga ledamöter från Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Handling

Tjänsteskrivelse daterad 6 november 2025

Expedierat till:
Regional utvecklingsdirektör
Basenhetschef företags- och projektstöd

§ 179

Ärendenummer RUN 2025/264

Yttrande över Länstransportplan för Östergötland 2026 - 2037

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden föreslår att regionstyrelsens arbetsutskott beslutar:

Regionstyrelsens arbetsutskott antar redovisat yttrande som sitt svar på Länstransportplan för Östergötland 2026–2037.

Yttrandet överlämnas till Region Östergötland.

Bakgrund

Region Kalmar län har getts möjlighet att lämna synpunkter på Region Östergötlands Länstransportplan för Östergötland 2026–2037.

Enligt regeringens uppdrag till Trafikverket att ta fram förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen och möjlighet för länsplaneupprättarna att ta fram länsplaner för regional transportinfrastruktur till regionala utvecklingsansvariga aktörer (länsplaneupprättare) och Trafikverket ska förslag till planer för trafikslagsövergripande transportinfrastruktur för åren 2026–2037 upprättas. Sveriges regioner ska enligt lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar och förordningen (1997:263) om länsplaner för regional transportinfrastruktur upprätta och fastställa länsplaner. De regionala ramarna ska användas för investeringar och förbättringsåtgärder av länens transportinfrastruktur.

Den ekonomiska ramen för Region Östergötland är 2 844 miljoner kronor. Region Östergötland namnger bland annat två etapper för mötesseparering på riksväg 35, en etapp på riksväg 34, riksväg 51 genom Finspång, ny infart Linghem samt i senare delen av planen riksväg 23/34 förbifart Kisa. Övriga medel läggs på åtgärder inom trafiksäkerhet, kollektivtrafik, cykel samt till statlig medfinansiering och samfinansiering till nationell plan.

Sammanfattning av yttrandet

Östergötland och Kalmar län delar en lång länsgräns och flera stråk binder samman länens kommuner och tätorter med både vägtrafik och järnvägstrafik. Länen ingår i samma sjukvårdsregion och i samma civilområde vilket bland annat avspeglar sig i Trafikverkets indelning. Det finns viktiga utbyten för främst norra delen av länet där både Linköping och Norrköping är viktiga nav.

I arbetet med länstransportplanerna finns gemensamma stråk som lyfts av båda länen. Riksväg 35 är namngiven i två etapper i Region Östergötlands länstransportplan och etappen Åtvidaberg–Gamleby lyfts även som ett

kommande utredningsbehov. Samma sträcka lyfts även i Kalmar läns transportplan. Etappen kommer att utredas av Trafikverket i en för länen gemensam åtgärdsvalsstudie, med start under 2026.

Stråket 23/34 lyfts som åtgärd i Region Östergötlands länstransportplan för den senare delen av planen. Sträckan 23/34 Hultsfred–Vimmerby lyfts som utredningsbehov i Region Kalmar läns transportplan.

Genom ett fortsatt gemensamt arbete för att förbättra infrastrukturen längs stråken kommer länen gradvis att knytas närmare varandra, vilket leder till bättre tillgänglighet och ett ökat utbyte för både invånare och företag.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 6 november 2025
2. Yttrande över Länstransportplan för Östergötland 2026–2037, Region Östergötland
3. Länstransportplan för Östergötland 2026–2037, Region Östergötland

Expedierat till: Regionstyrelsens arbetsutskott

§ 180

Ärendenummer RUN 2025/284

Yttrande över förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa för perioden 2028-2034, om ändring av förordningen (EU) 2024/1679 och om upphävande av förordning (EU) 2021/1153

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden föreslår att regionstyrelsens arbetsutskott beslutar:

Regionstyrelsens arbetsutskott antar redovisat yttrande över förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa för perioden 2028–2034, om ändring av förordning (EU) 2024/1679 och om upphävande av förordning (EU) 2021/1153.

Yttrandet överlämnas till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Reservation

Samtliga ledamöter från Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Bakgrund

Region Kalmar län har av Landsbygds- och infrastrukturdepartementet getts möjlighet att lämna synpunkter på förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa för perioden 2028–2034, om ändring av förordning (EU) 2024/1679 och om upphävande av förordning (EU) 2021/1153.

Förslaget fastställer den rättsliga grunden för Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE) för perioden efter 2027. För att uppnå smart, hållbar och inkluderande tillväxt behöver unionen, enligt kommissionen, en modern och högpresterande infrastruktur som hjälper till att sammankoppla och integrera unionen inom transport- och energisektorerna. Kommissionens bedömning är att dessa förbindelser är avgörande för den fria rörligheten för personer, varor, kapital och tjänster och att de transeuropeiska näten för transport och energi underlättar gränsöverskridande förbindelser, säkerställer EU:s säkerhet, ökar konkurrenskraften i Europas sociala marknadsekonomi, bidrar till att bekämpa klimatförändringar och främjar större ekonomisk, social och territoriell sammanhållning. Kommissionen menar att transeuropeiska nät med hög kapacitet behövs för att öka EU:s motståndskraft och militära beredskap. Sömlösa förbindelser för transport och energi i hela Europa bidrar enligt kommissionen till den inre marknadens framgång och ger därmed konkreta fördelar för europeiska medborgare och företag, så att de

kan resa, frakta varor och få tillgång till säker, prisvärd och koldioxidfri energi på ett effektivt sätt.

För detta ändamål avses FSE stödja investeringar i transport- och energiinfrastruktur genom utveckling av transeuropeiska nät, samt investeringar i gränsöverskridande projekt för förnybar energi. Förslaget avser även att ändra förordningen från 2024 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet samt att upphäva förordningen från 2021 om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa.

Budgeten utökas jämfört med tidigare period. Den digitala delen av FSE föreslås lyftas ut och bli en del av det nya finanseringsverktyget konkurrensfonden. Förslaget innebär en FSE-budget på cirka 81,4 miljarder euro som fördelas på energi- och transportinfrastrukturinsatser enligt följande:

- Transport: cirka 51,5 miljarder euro, varav cirka 17,65 miljarder euro öronmärks för projekt kopplad till militär rörlighet.
- Energi: cirka 29.9 miljarder euro

Transporter

Enligt förslaget ska pengarna gå till gränsöverskridande insatser samt hamnar inom TEN-T, plus till försvarsrelaterade insatser.

Kalmar läns vägar och järnvägar tillhör inte TEN-T, utan det så kallade övergripande nätet. Det övergripande nätet, som enligt tidigare beslut ska vara klart till år 2050, har fått minskad prioritet och nämns nu endast i förordningens inledning. I nuvarande period finns öronmärkta pengar till detta övergripande nät, så är inte fallet för perioden 2028-2034.

Fyra prioriterade multimodala korridorer för militär rörlighet har identifierats inom EU: den norra, södra, centrala och östra korridoren. Det finns inga kartor med korridorerna eller listor på "hot-spots projekt" tillgängliga för allmänheten.

Energi

Inom energisektorn föreslås FSE tillhandahålla finansiering till två huvudsakliga typer av gränsöverskridande projekt. Den första kategorin omfattar energiinfrastrukturprojekt inom el-, vätgas- och koldioxidsektorerna. Den andra kategorin utgörs av projekt inom området förnybar energi.

Regeringens preliminära ståndpunkt

Enligt Regeringskansliets faktapromemoria är den preliminära ståndpunkten att regeringen i grunden är positiv till kommissionens förslag vad gäller de delar som rör transportinfrastrukturen, men att vissa frågor behöver granskas närmare. När det gäller energi är regeringens preliminära ståndpunkt att den inte stöder den föreslagna ökade ambitionsnivån för gränsöverskridande energiinfrastrukturprojekt och projekt inom förnybar energi.

Sammanfattning av yttrande

Fonden bör utformas så att insatser för dual-use-infrastruktur inte begränsas enbart till de fyra prioriterade multimodala korridorerna.

Region Kalmar län är positiv till att fondens medel ska kunna nyttjas till energiinfrastrukturprojekt inom el-, vätgas- och koldioxidsektorerna samt till projekt inom området förnybar energi.

Fokus bör inte enbart ligga på gränsöverskridande projekt då dessa enskilt inte leder till en genuin energiunion.

Region Kalmar län vill understryka vikten av att involvera regionerna i de nationella diskussionerna om användningen av de föreslagna FSE-medlen.

Överläggning

1. Malin Anell (S) föreslår att regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt redovisat förslag till beslut.
2. Janita Kirchberg (SD) föreslår följande ändringar:
 - att meningen "Region Kalmar län är positiv till att fondens medel ska kunna nyttjas till energiinfrastrukturprojekt inom el-, vätgas- och koldioxidsektorerna samt till projekt inom området förnybar energi." ersätts med "Region Kalmar län är positiv till att fondens medel ska kunna nyttjas till energiinfrastrukturprojekt inom el- och naturgassektorerna. Satsningar inom fonden ska vara teknikneutrala och bygga på beprövade och kostnadseffektiva lösningar. Region Kalmar län motsätter sig därför att stora summor låses till vätgasprojekt, koldioxidprojekt och projekt inom förnybar energi som i praktiken saknar verklig nytta, efterfrågan och lönsamhet.",
 - att Region Kalmar län betonar att fonden i första hand ska användas till att stärka fungerande vägar, järnvägar, hamnar, flygplatser och elnät i hela landet, även i regioner som likt Kalmar län ligger utanför TEN-T:s stomnät, så att medborgare och näringsliv får en trygg och pålitlig infrastruktur,
 - att Region Kalmar län markerar att Sverige i förhandlingarna ska värna rätten att själv bestämma över sin energimix och sina infrastrukturprioriteringar, där varje form av EU-styrning som ökar kostnaderna för el, transporter och företagande är oacceptabel,
 - att hela stycket som inleds med "Kalmar län har sedan 2006 som mål att år 2030 vara en fossilbränslefri region" stryks, då det är irrelevant i ett formellt remissyttrande.

Efter avslutad överläggning frågar ordförande om regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt Malin Anells (S) förslag eller Janita Kirchbergs (SD) ändringsförslag. Hon finner att regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt Malin Anells (S) förslag.

Reservation

Samtliga ledamöter från Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 6 november 2025

2. Yttrande över förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa för perioden 2028-2034, om ändring av förordningen (EU) 2024/1679 och om upphävande av förordning (EU) 2021/1153
3. Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa för perioden 2028–2034, om ändring av förordning (EU) 2024/1679 och om upphävande av förordning (EU) 2021/1153

Expedierat till: Regionstyrelsens arbetsutskott

§ 181

Ärendenummer RUN 2025/287

Yttrande över förslag till ändring av översiktsplanen för norra staden och järnvägen – Tillägg med anledning av Ostlänken, Linköpings kommun

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden föreslår att regionstyrelsens arbetsutskott beslutar:

Regionstyrelsens arbetsutskott antar redovisat yttrande som sitt svar på Förslag till ändring av översiktsplanen för norra staden och järnvägen – Tillägg med anledning av Ostlänken, Linköpings kommun med följande tillägg:

”Linköping kommuns inriktning och stadsplanering motverkar både Östergötlands och Kalmar läns regionala- liksom nationella transportpolitiska mål genom att utesluta möjligheten till fortsatt anslutning av Stångådals- och Tjustbanan till stambanan via nya stationsläget i Linköping.

Detta innebär inte bara en betydande begränsning för den interregionala tillgängligheten, utan medför även negativa konsekvenser för näringslivets utveckling, arbetsmarknadens funktion och det sammanhållna järnvägssystemets effektivitet, inte minst i Region Kalmar län.”

Yttrandet överlämnas till Linköpings kommun.

Bakgrund

Region Kalmar län har av Linköpings kommun getts möjlighet att lämna synpunkter på samrådsförslag till ändring av den nu gällande översiktsplanen för norra staden och järnvägen.

Syftet med ändringen av översiktsplanen är att möjliggöra ett godkännande av Trafikverkets järnvägsplan och Linköpings kommuns kommande detaljplaner för den nya järnvägen. Syftet är också att planera för de strukturella konsekvenser som uppstår av att järnvägsstationen flyttas till ett annat läge än vad Linköpings kommun sedan tidigare har planerat för, och beskriva hur det påverkar kommunens inriktningar för den stadsutveckling som kommer därtill.

Yttrande

Kalmar län, såväl de norra som södra delarna av länet, knyts samman med Linköping av de regionala banorna Stångådals- och Tjustbanan. Linköping är inte bara en viktig målpunkt för boende och verkande i Kalmar län vad avser specialiserad sjukvård, sällanköpshandel, ett större kulturutbud med

mera. Linköping är även en storregional bytespunkt för resenärer och inte minst för resande till och från Stockholm och Arlanda.

Ett sammanhållet järnvägsnät är en nyckelfaktor för att bygga ett modernt, hållbart och konkurrenskraftigt transportsystem.

För de regionala banornas, Stångådals- och Tjustbanan, funktionalitet är en direktanslutning till det nya stationsläget för Ostlänken i Linköping helt avgörande.

Region Kalmar län vill därför understryka betydelsen av att den förändrade mark- och vattenanvändning som nu föreslås i översiktsplanen också möjliggör en sådan direktanslutning.

Överläggning

- Ordförande Karin Helmersson (C), Carl-Wiktor Svensson (KD), Peter Wretlund (S) och Pär-Gustav Johansson (M) föreslår att följande text läggs till i yttrandet:

”Linköping kommuns inriktning och stadsplanering motverkar både Östergötlands och Kalmar läns regionala- liksom nationella transportpolitiska mål genom att utesluta möjligheten till fortsatt anslutning av Stångådals- och Tjustbanan till stambanan via nya stationsläget i Linköping.

Detta innebär inte bara en betydande begränsning för den interregionala tillgängligheten, utan medför även negativa konsekvenser för näringslivets utveckling, arbetsmarknadens funktion och det sammanhållna järnvägssystemets effektivitet, inte minst i Region Kalmar län.”

Efter avslutad överläggning frågar ordförande om regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt redovisat förslag och finner det så.

Därefter frågar ordförande om regionala utvecklingsnämnden bifaller eller avslår ordförandens med fleras tilläggsförslag. Hon finner att det bifalles.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 6 november 2025
2. Ändring av översiktsplanen för norra staden och järnvägen – Tillägg med anledning av Ostlänken, Linköpings kommun
3. Bilaga 1 - Sammanfattat planeringsunderlag
4. Bilaga 2 - Samlad hållbarhetsbedömning
5. Bilaga 3 - Miljökonsekvensbeskrivning

Expedierat till: Regionstyrelsens arbetsutskott

§ 182

Ärendenummer RUN 2025/295

Yttrande över Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden föreslår att regionstyrelsen beslutar:

Regionstyrelsen antar redovisat yttrande som sitt svar på Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037.

Yttrandet överlämnas till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Bakgrund

På uppdrag av regeringen remitteras Trafikverkets förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026–2037. Remissyttranden ska ha kommit in till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet senast den 30 december 2025.

Sammanfattning av förslaget

Regeringens infrastrukturproposition anger att planförslaget ska omfatta 1 171 miljarder kronor under planperioden, varav 354 miljarder kronor ska gå till vidmakthållande för väg och 210 miljarder kronor till vidmakthållande för järnväg. Medlen till namngivna järnvägs- och väginvesteringar ökar med omkring 20 procent vardera. Det omfattar bland annat ett drygt tjugotal nya namngivna investeringar med hög kostnadseffektivitet. Sammanlagt omfattar de namngivna järnvägsinvesteringarna cirka 340 miljarder kronor och de namngivna väginvesteringarna cirka 70 miljarder kronor. Trimnings- och miljöåtgärder ökar med nära 50 procent till 70 miljarder kronor. Det omfattar bland annat åtgärder för ökad trafiksäkerhet, minskad miljöpåverkan och ökad kapacitet. Skälen till ökningen är att sådana åtgärder ofta har hög samhällsekonomisk lönsamhet, kan ge effekt på relativt kort sikt samt att det för trafiksäkerhet och riktade miljöåtgärder finns kvantifierade målnivåer eller krav som bör uppfyllas.

Medlen för bärighetsåtgärder på vägarna nästan fördubblas till 42 miljarder kronor. Det gör att större delen av vägnätet kan upplåtas för den högsta bärighetsklassen BK4, kan åtgärda de allvarligaste riskerna med ett ändrat klimat samt kraftigt kan minska de tillfälliga bärighetsnedsättningarna under tjallossning. Bidragen till enskilda väghållare ökas med två tredjedelar till 30 miljarder kronor.

I planförslaget finns förslag som bidrar till ett mer robust transportsystem som även stärker totalförsvaret. De ökade medlen till vägunderhåll innebär att vägnas funktion kan säkerställas. Ökade medel innebär även att

utbyggnaden till den högsta bärighetsklassen BK4, som tillåter tyngre lastbilar, kan färdigställas redan under denna planperiod.

Miljö- och klimat

Omställningen till ett fossilfritt transportsystem måste fortsätta i snabb takt. Trafikverket har sedan tidigare presenterat analyser som visar att det går att nå klimatmålen genom en kombination av elektrifiering, ökande andel biodrivmedel och dämpad bränsle driven trafik. Planförslaget bidrar i viss mån till klimatmålen genom att investeringarna helt domineras av järnvägsinvesteringar, vilket kan underlätta överflyttning av transporter från väg till järnväg även om infrastrukturåtgärder i sig ger mycket begränsade bidrag till minskade utsläpp.

Kostnadshantering

Trafikverket har infört arbetssätt för en systematisk identifiering och hantering av kostnads- och innehållsförändringar redan från tidiga skeden. Om stora kostnadsökningar riskeras behöver projektens omfattning och innehåll anpassas.

Sammanfattning av yttrande

Remissversionen av nationell transportplan innehåller flera väl avvägda förslag som kommer ge god effekt på utvecklingen av infrastrukturen i Sverige. Satsningen på underhåll och den identifierade prognosen kopplad till undanröjandet av underhållsskulden är positivt både för väg och järnväg. Den stora satsningen på investeringar i järnvägsobjekt kommer på längre sikt att ge direkt effekt för resenärer för att möta upp den allt ökande efterfrågan på tågresor. Tydliga satsningar på BK4 och det enskilda vägnätet kommer att gynna både invånare och företag som bor och verkar på landsbygden.

Region Kalmar län bedömer att i närtid kommer den ökade medelstillsdelningen till enskilda vägar tillsammans med underhåll, och de större investeringarna i vidmakthållande för exempelvis broar att ge direkta effekter för näringslivsidkare men även boende i länet. Underhållsinsatser tillsammans med både små och stora åtgärder för vidmakthållande och trimning- och miljö för att öka robustheten på både väg- och järnvägsnätet ger en ökad trygghet för regionen att fortsätta satsa på buss- och tågförbindelser, för en tryggare och mer tillförlitlig kollektivtrafik i länet.

För att öka planens genomslag i sydöstra Sverige förordar Region Kalmar län sammanfattningsvis att:

- ett system där de samhällsekonomiska bedömningarna tar hänsyn till geografiska och demografiska förutsättningar för att jämma ut skillnader mellan storstads- och landsbygdsgeografier.

- starka stråk som binder landet samman behöver successivt förbättras och skapa en tydlig helhet för resenärer och flöden.
- återplacera E22 Gladhammar-Verkeback som ett namngivet objekt
- lyfta in Kust till kust banan Råppe-Våxjö (etapp 1 av dubbelspår Våxjö-Alvesta) som ett objekt för omtag
- ge tydliga direktiv till Trafikverket att utreda Emmaboda station vidare för ett framtida genomförande
- behålla Kalmar C som ett namngivet objekt i kommande plan för 2026-2037
- ansluta Stångådalsbanan till Linköpings nya station samt arbeta vidare med investeringar för ett triangelspår i Berga
- fortsätta investera i stråket E22 för länets möjlighet att arbeta vidare med effektiv kollektivtrafik bland annat i form av mobilitetshubbar
- införa bidrag för investeringar i kommunal infrastruktur för ett fullgott BK4 nät från hamn till statlig infrastruktur
- säkerställ att interregional kollektivtrafik får en tydlig plats i den nationella planeringen
- regeringen i nationell plan ger Trafikverket i uppdrag att utreda bästa lösning för förbindelse för oskyddade trafikanter från fastlandet till hela Ölands geografi

Föredragning av

Lina Broby, samordnare infrastruktur

Överläggning

- Peter Wretlund (S) föreslår att regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt redovisat förslag till beslut.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt Peter Wretlunds (S) förslag.

Protokollsanteckning

Anders Andersson (KD), Carl-Wiktor Svensson (KD), Pär-Gustav Johansson (M) och Robin Hanzl (M) lämnar följande protokollsanteckning:

” Kristdemokraterna och Moderaterna har i alla sammanhang lyft fram det ologiska i att investera 100-tals miljoner i en stationsnedläggning i Berga (triangelspår) för att spara minuter mellan Kalmar-Linköping. Därför finner vi det orimligt att även i detta yttrande ha med skrivelser kring denna prioritering.

Men med respekt för demokratin och att det är S-C-V som styr så nöjer vi oss med en protokollsanteckning kring detta yttrande.”

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 6 november 2025
2. Yttrande förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037
3. Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037, huvudrapport
4. Namngivna investeringar, underlagsrapport till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037
5. Trimnings- och miljöåtgärder, underlagsrapport till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037
6. Vidmakthållande järnväg, underlagsrapport till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037
7. Vidmakthållande väg, underlagsrapport till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037

Expedierat till: Regionstyrelsen

§ 183

Ärendenummer RUN 2025/285

Verksamhetsplan och budget 2026 med utblickar för 2027 och 2028 för Regionsamverkan Sydsverige

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden föreslår att regionstyrelsen beslutar:

Regionstyrelsen godkänner för sin del förslaget till verksamhetsplan och budget 2026 för Regionsamverkan Sydsverige.

Beslutet överlämnas till Regionsamverkan Sydsverige.

Bakgrund

Regionsamverkan Sydsverige är ett samarbete mellan Region Blekinge, Region Halland, Region Jönköpings län, Region Kalmar län, Region Kronoberg och Region Skåne kring bland annat infrastrukturplanering, kollektivtrafik, kultur, digital tillgänglighet, energiförsörjning och kompetensförsörjning

Samarbete sker på politisk och tjänstepersonsnivå, där både styrande och oppositionspolitiker medverkar. Målsättningen är att skapa en grund för ökad tillväxt och hållbar utveckling i Sydsverige och Sverige. Syftet är att, med medborgarnas bästa för ögonen, utveckla samarbetet mellan verksamheterna i de sex regionerna.

I de sex regioner som samarbetar i Sydsverige bor 2,7 miljoner invånare vilket representerar en fjärdedel av Sveriges befolkning. Detta faktum gör att Regionsamverkan Sydsverige är en kraft att räkna med. Genom insatser och påverkansarbete har Sydsverige positionerat sig och blivit en röst som den nationella nivån, myndigheter och andra regioner alltmer lyssnar till. Detta är ett arbete som bör tas till vara och utvecklas betydligt framöver. Regionsamverkan Sydsverige kan stå för ett nytänkande i såväl arbetsformer som områden att utveckla.

Det finns fyra utskott i Regionsamverkan Sydsverige:

- utskottet för infrastrukturplanering
- kollektivtrafikutskottet
- kulturutskottet
- regionala utvecklingsutskottet som fokuserar på digital tillgänglighet, energiförsörjning samt energiförsörjning

Positionspapper finns framtagna inom infrastruktur, kultur och kollektivtrafik som tydliggör riktningen inom dessa områden dit Sydsverige

strävar. Utifrån positionspapperen sätts prioriteringar och handlingsplaner som därefter förverkligas genom insatser.

Under 2026 kommer insatser att genomföras för att ta tillvara möjligheter samt möta och mildra de utmaningar som finns i södra Sverige. Fokus ligger framför allt på påverkansarbete samt genomförande och samverkan med nationella nivå.

Andra planerade insatser under 2026 är att:

- inom kollektivtrafiken arbeta gemensamt med Trafikverket för att öka punktligheten och minska antalet trafikstörningar i tågtrafiken.
- fortsätta utvecklingen av Sydtaxa 2.0 som möjliggör en gränsöverskridande biljettprodukt och synkronisering av regelverk, biljetter och försäljningskanaler.
- inom kulturområdet förbereda det kulturpolitiska toppmötet år 2027.
- inom regional utveckling fokusera på att tydliggöra regionernas roll gällande digitalutveckling, verka för bredbandsutbyggnad och digital infrastruktur som femte transportslag samt arbeta med mobilnätens täckning och förmåga.
- utveckla användningen av effektprognoserna med syfte att stärka kopplingen till regional energiplanering. En utökad dialog och ett förstärkt samarbete med Försvarsmakten kommer att initieras.

Region Kalmar län avsätter 300 000 kronor till Regionsamverkan Sydsverige.

Övrigt

En enkel prövning av barnets bästa har genomförts.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 6 november 2025
2. Verksamhetsplan och budget med utblickar för 2027 och 2028

Expedierat till: Regionstyrelsen

§ 184

Ärendenummer RUN 2025/286

Revidering av stadgar för Regionsamverkan Sydsverige

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden föreslår att regionstyrelsen beslutar:

Regionstyrelsen godkänner för sin del förslaget till reviderade stadgar för Regionsamverkan Sydsverige.

Beslutet överlämnas till Regionsamverkan Sydsverige.

Bakgrund

Regionsamverkan Sydsverige är ett samarbete mellan Region Blekinge, Region Halland, Region Jönköpings län, Region Kalmar län, Region Kronoberg och Region Skåne kring bland annat infrastrukturplanering, kollektivtrafik, kultur, digital tillgänglighet, energiförsörjning och kompetensförsörjning

Samarbete sker på politisk och tjänstepersonsnivå, där både styrande och oppositionspolitiker medverkar. Målsättningen är att skapa en grund för ökad tillväxt och hållbar utveckling i Sydsverige och Sverige. Syftet är att, med medborgarnas bästa för ögonen, utveckla samarbetet mellan verksamheterna i de sex regionerna.

Vid möte den 25 september godkände Regionsamverkan Sydsveriges styrelse förslaget till reviderade stadgar. För ändringar krävs beslut i styrelsen vid två på varandra följande möten och däremellan godkännande i medlemsorganisationerna. Regionsamverkan Sydsveriges styrelse föreslås fastställa stadgarna vid sitt möte den 11 december 2025 och de reviderade stadgarna föreslås gälla från den 1 januari 2026.

Ändringar har gjorts i paragraf 8 gällande organisation, stycke 8.1 (styrelse) och 8.3 (ledningsgrupp) samt i paragraf 13 gällande ikraftträdande.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 6 november 2025
2. Stadgar för Regionsamverkan Sydsverige

Expedierat till: Regionstyrelsen

§ 185

Ärendenummer RUN 2025/289

Yttrande över Regional transportplan för Jönköpings län 2026-2037

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden föreslår att regionstyrelsen beslutar:

Regionstyrelsen antar redovisat yttrande som sitt svar på Regional transportplan för Jönköpings län 2026–2037, Region Jönköpings län.

Yttrandet överlämnas till Region Jönköpings län.

Bakgrund

Region Kalmar län har av Region Jönköpings län getts möjlighet att lämna synpunkter på Regional transportplan för Jönköpings län 2026–2037.

Enligt regeringens uppdrag till Trafikverket att ta fram förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen och möjlighet för länsplaneupprättarna att ta fram länsplaner för regional transportinfrastruktur till Regionala utvecklingsansvariga aktörer (länsplaneupprättare) och Trafikverket ska förslag till planer för trafikslagsövergripande transportinfrastruktur för åren 2026 – 2037 upprättas. Sveriges regioner ska enligt lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar och förordningen (1997:263) om länsplaner för regional transportinfrastruktur upprätta och fastställa länsplaner. De regionala ramarna ska användas för investeringar och förbättringsåtgärder av länens transportinfrastruktur.

Den ekonomiska ramen för Region Jönköpings län är 2 362 miljoner kronor. Region Jönköpings län namnger bland annat tre etapper på riksväg 27 för stärkt trafiksäkerhet, förbättrad boendemiljö och minskade restider. Ett antal åtgärder, bland annat elektrifiering, ökad kapacitet, höjd hastighet och Station Ryhov nämns inom järnvägsåtgärder. En åtgärd nämns på riksväg 32, sträckan Sunnhultsbrunn–Traneryd, för att öka framkomligheten för långväga trafik samt förbättra trafiksäkerheten för bilister och oskyddade trafikanter samt minska barriäreffekter för vilt. På länsväg 842 anges en åtgärd för förbättrad framkomlighet i Tenhult. Övriga medel läggs på åtgärder inom trafiksäkerhet, kollektivtrafik, cykel samt till statlig medfinansiering och samfinansiering till nationell plan.

Sammanfattning av yttrande

Jönköpings- och Kalmar län delar en lång länsgräns och flera stråk binder samman länens kommuner och tätorter med vägtrafik och järnväg för person- och godstransporter. Länen ingår i samma sjukvårdsregion och i samma civilområde vilket bland annat avspeglar sig i Trafikverkets

indelning. Det finns viktiga utbyten för främst i norra och västra delarna av länet där Jönköping är ett viktigt nav.

I arbetet med länstransportplanerna finns gemensamma stråk som lyfts av båda länen. I Region Kalmar läns regionala transportplan är riksväg 37/47 sträckan Bockara–Oskarshamn upptagen på åtgärdslista för perioden 2032–2037. Region Jönköpings läns regionala transportplan nämner riksväg 40 och 47 som betydelsefulla för besöksnäringen med kopplingar mot norra Kalmar län. Riksväg 40 förbi Eksjö är ett namngivet objekt i nationell transportplan och Region Jönköpings län nämner denna väg som viktig för arbetspendling på regional nivå i sin regionala transportplan. I Region Kalmar läns regionala transportplan nämns riksväg 40 som ett viktigt stråk för att binda samman arbetsmarknaderna Västervik och Vimmerby–Hultsfred.

Kust till kust-banan nämns i Region Jönköpings läns länstransportplan där en åtgärdsvalsstudie visar på brister i användbarhet, kapacitet och robusthet på sträckan genom Jönköpings län. Banan lyft även i Region Kalmar läns transportplan som ett kommande utredningsbehov.

Genom ett fortsatt gemensamt arbete för att förbättra infrastrukturen längs stråken kommer länen gradvis att knytas närmare varandra, vilket leder till bättre tillgänglighet och ett ökat utbyte för både invånare och företag.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 6 november 2025
2. Yttrande över Regional transportplan Jönköpings län 2026–2037, Region Jönköpings län
3. Regional transportplan Jönköpings län 2026–2037, Region Jönköpings län
4. Konsekvensbeskrivning för regional transportplan för Jönköpings län 2026–2037

Expedierat till: Regionstyrelsen

§ 186

Ärendenummer RUN 2025/324

Partnerskap Visit Småland - samverkansavtal mellan Smålands Turism AB, AB Destination Småland och Region Kalmar län avseende internationell marknadsföring inom besöksnäringen i Småland och på Öland

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden föreslår att regionstyrelsens beslutar:

Regionstyrelsen godkänner förslaget till samverkansavtal mellan Smålands Turism AB, AB Destination Småland och Region Kalmar län avseende internationell marknadsföring inom besöksnäringen i Småland och på Öland.

De ekonomiska konsekvenserna hanteras inom regionala utvecklingsnämndens budgetram.

Regionstyrelsens ordförande får i uppdrag att underteckna samverkansavtalet.

Bakgrund

De tre småländska regionerna samverkar inom besöksnäringen och syns sedan 2014 tillsammans under varumärket Visit Småland. Samarbetet har varit fruktsamt och de gemensamma marknadsföringsinsatserna har givit resultat. Antalet gästnätter ligger på 6,3 miljoner, vilket ger Småland och Öland en fjärdeplats i Sverige efter Stockholms län, Västra Götalands län och Skåne.

Parterna avser att genom ett samverkansavtal samarbeta ännu närmare kring marknadsföringsaktiviteter på den internationella marknaden för att stärka besöksnäringen i Småland och på Öland. Samarbetet omfattar sedan tidigare en gemensam digital koordinator och digital strategisk utveckling, inklusive drift och utveckling av den digitala plattformen visitsmaland.se samt sociala mediekkanaler under varumärket Visit Småland.

Samverkansavtalet syftar också till att knyta parterna närmare varandra så att Visit Småland i förekommande fall kan agera som en gemensam part i samarbete med externa parter.

Avtalet omfattar följande:

- Samordna marknadsföringsinsatser på prioriterade internationella marknader.
- Gemensamt driva och utveckla varumärket Visit Småland i digitala och fysiska kanaler.

- Möjliggöra att framöver agera gemensamt gentemot externa parter som till exempel BI-syd, Visit Sweden/ACT DACH och för diverse konsultrapporter och analyser.
- Möjliggöra att personal arbetar över länsgränserna för effektivt genomförande av insatser.
- Skapa en tydlig struktur för budgetfördelning och ansvarsfördelning mellan parterna.

Avtalet finansieras med befintliga medel för internationell marknadsföring. Parterna ansvarar till lika delar för medfinansiering som möjliggör genomförandet av verksamheten, till en årlig nivå om maximalt 2 750 000 kronor med en lägsta investeringsnivå på 2 400 000 vardera per år och part.

Styrning och ledning av det gemensamma arbete som bedrivs och finansieras genom detta avtal sker i styrgruppen för Partnerskap Visit Småland, vilken även utgör stöd till de personella resurser som genomför det operativa arbetet. Styrgruppen ska bestå av representanter för, eller personer utsedda av, de tre parterna.

Arbetsgivaransvar för personalresursen digital koordinator ligger hos den part där den aktuella tjänsten/funktionen är placerad. Den part som har arbetsgivaransvaret för digital koordinator har det övergripande budget- och ekonomiansvaret och fakturerar de övriga parterna för insatsen till Visit Smålands gemensamma budget i februari varje år. Undantag är insatser av projektkaraktär som genomförs inom ramen för samverkansavtalet. Då sker utbetalning med hänsyn till de riktlinjer och villkor som gäller för respektive projektfinansiär

Uppföljning av den verksamhet som bedrivs inom ramen för samverkansavtalet ska ske minst en gång per år och återslaggning till parterna ska ske enligt rutiner som styrgruppen bestämmer.

Övrigt

Prövning av barnets bästa ej aktuell då beslutet inte rör barn eller barn som är anhöriga.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 6 november 2025
2. Partnerskap Visit Småland - samverkansavtal mellan Smålands Turism AB, AB Destination Småland och Region Kalmar län avseende internationell marknadsföring inom besöksnäringen i Småland och på Öland

Expedierat till: Regionstyrelsen

§ 187

Ärendenummer RUN 2025/348

**Yttranden över samråd om förslag till
riksintresseanspråk för land- och havsbaserad
vindkraft samt Samråd om förslag till
riksintresseanspråk för depåer, Energimyndigheten**

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden föreslår att regionstyrelsen beslutar:

Regionstyrelsen antar redovisat yttrande över Samråd om förslag till riksintresseanspråk för land- och havsbaserad vindkraft.

Regionstyrelsen avstår från att yttra sig över remissen av Samråd om förslag till riksintresseanspråk för depåer.

Yttrandet överlämnas till Energimyndigheten.

Reservation

Samtliga ledamöter från Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag enligt motivering nedan under överläggning.

Bakgrund

Mark- och vattenområden som har speciella förutsättningar av nationellt värde pekats ut som riksintressen, vilket innebär att de skyddas i samhällsplaneringen från åtgärder som påtagligt kan försvåra nyttjandet av området för det specifika intresset. Flera statliga myndigheter ansvarar för att identifiera och utpeka riksintressen inom sina respektive områden.

Riksintresseanspråk är vägledande för myndigheten, och det är först vid beslut i en prövning som det slutligen avgörs om området är ett riksintresse.

Riksintressesystemet bygger på aktiv dialog mellan stat och kommun, där staten tydligt redovisar sina anspråk och intressen, och kommunerna aktivt visar hur riksintresseanspråken ska tillgodoses i den kommunala översiktsplaneringen.

Energimyndigheten ansvarar för att identifiera områden som kan utgöra riksintresseanspråk inom energi, vilket innebär att de är särskilt lämpliga för energiproduktion och -distribution ur ett nationellt perspektiv.

Regeringen har gett Energimyndigheten i uppdrag att göra en översyn av riksintressena för energi. Uppdraget ska redovisas till regeringen senast den 25 mars 2026. Efter redovisningen kommer Energimyndigheten fatta beslut om riksintresseanspråken inom energi.

Energimyndighetens förslag till riksintresseanspråk för land- och havsbaserad vindkraft samt för drivmedelsdepåer är på samråd till den 18 december 2025. En sammanfattning av Energimyndighetens förslag redovisas i bilaga 1.

Sammanfattning av yttrande

Förslag till yttrande från Region Kalmar län redovisas i bilaga 2. Nedan redovisas sammanfattning av regionens synpunkter:

- Utbyggnad av vindkraft är i linje med Kalmar läns energi- och klimatmål i Kalmar läns energi- och klimatstrategi 2025–2030 samt Handlingsprogram för en fossilbränslefri region 2026–2028.
- Vindkraft kan spela en roll för att lösa södra Sveriges behov av snabb utbyggnad av elproduktionen. En god fysisk planering kan bidra till att utbyggnad kan vägas mot andra nationella som regionala värden.
- Region Kalmar län anser att det behövs en helt annan process för framtagande av riksintressen, med regionala eller storregionala planeringsdialoger mellan nationella myndigheter, länsstyrelser, regioner och kommuner, för att dessa ska vara välförankrade och inarbetade samt ha goda chanser till genomförande.
- Det ökade el- och effektbehovet finns till stor del i andra delar av landet än där vindkraftparkerna kan placeras. Region Kalmar län anser att det lokala och regionala mervärdet av vindkraftsetableringar behöver stärkas för att öka förankringen och chanserna till genomförande.
- Eftersom olika delar av landet har olika förutsättningar anser Region Kalmar län att anpassade kriterier för utpekande av riksintresseanspråk bör övervägas. Utformningen av elområden är en viktig faktor.
- Region Kalmar län ställer sig positivt till att riksintressen för havsbaserad vindkraft i Östersjön pekas ut, och anser att en nationell samordnare för havsbaserad vindkraft bör tillsättas.
- Energimyndigheten ser ett värde i dialog mellan Försvarmakten och vindkraftsbranschen om samexistensen mellan försvarsintresset och vindkraft. Region Kalmar län anser att denna fråga inte kan hänvisas enbart till dessa aktörer, utan att det även behövs ett samlat nationellt arbete och ett tydligt uppdrag till Försvarmakten. Region Kalmar län föreslår även ett uppdrag att skapa ett forum för samverkan till Auktionsmyndigheten för vindkraft till havs.
- Region Kalmar län anser att ett generellt skyddsavstånd till bostäder på 800 meter och därutöver prövning i varje enskilt fall är rimligt.
- Region Kalmar län ser positivt på att riksintresseanspråken baseras på scenariot Internationell tillväxt.

Region Kalmar län avstår från att lämna synpunkter när det gäller riksintresseanspråk för drivmedelsdepåer.

Överläggning

1. Ilko Corkovic (S) föreslår att regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt redovisat förslag till beslut.
2. Erik Arvidsson (SD) föreslår följande ändringar:
 - att i yttrandet till Energimyndigheten särskilt framhålla behovet av teknikneutralitet, leveranssäkerhet samt prioritering av planerbara fossilfria kraftslag framför en vindkraftsmaximerande inriktning,
 - att påtala att 800 meters skyddsavstånd till bostäder inte bör användas som normerande utgångspunkt, utan att ett avstånd om minst 3000 meter till bostäder och samlad bebyggelse bör vara vägledande vid större vindkraftsetableringar,
 - att tydligt slå fast att det kommunala självstyret och planmonopolet ska respekteras, och att staten inte ska kunna tvinga fram omfattande vindkraftsetableringar genom riksintresseanspråk mot kommunernas vilja,
 - att begära att Energimyndigheten minskar både antalet och storleken på de föreslagna riksintresseområdena för vindkraft i Kalmar län.

Efter avslutad överläggning frågar ordförande om regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt Ilko Corkovic (S) förslag eller Erik Arvidssons (SD) förslag. Hon finner att regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt Ilko Corkovic (S) förslag.

Reservation

Samtliga ledamöter från Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet med följande motivering:

”Sverigedemokraterna delar inte den analys eller de slutsatser som ligger till grund för yttrandet från Region Kalmar län.

Vi vänder oss mot utgångspunkten att vindkraften skulle kunna spela en avgörande roll för att långsiktigt trygga länets och landets elförsörjning. Vindkraft är en väderberoende, icke planerbar kraftkälla och uppgifter om energimängder som TWh under ett år ger därför en helt vilseledande bild av nyttan. Elsystemet måste fungera alla årets timmar, inte bara när det råkar blåsa. Det förekommer perioder med låg vindproduktion i stora delar av norra Europa samtidigt och då måste effekten komma från planerbara kraftslag. Förslaget låser i praktiken stora mark- och havsområden till vindkraft, trots att den kräver omfattande stöd från andra kraftslag för att elsystemet ska fungera tillförlitligt.

Vi är särskilt kritiska till att Energimyndighetens förslag baseras på scenarier som maximerar vindkraften och därefter dimensionerar riksintresseanspråken efter detta, i stället för att utgå från leveranssäkerhet, teknikneutralitet, totalförsvaret, samhällsekonomiska kostnader och lokal påverkan. Detta leder till mycket stora anspråk på mark i bland annat Kalmar län, där över hundra områden och mer än 700 kvadratkilometer pekas ut. Det kommer att kraftigt skada boendemiljöer, natur- och kulturmiljö, friluftsliv, näringsliv, turism och landskapsbild, samtidigt som vindkraften varken

tryggar lokal elförsörjning eller bidrar till ett stabilt elsystem utan istället ökar risken för effektbrist och obalans i elnätet.

Det är missvisande att framställa vindkraft som den snabba lösningen på vårt elbehov. Den är väderberoende, kan inte bära ett stabilt elsystem och tiden från planering till drift är inte sällan i nivå med andra kraftslag. Vad som istället måste prioriteras är planerbar produktion, stärkt överföringskapacitet, moderniserad vattenkraft, kärnkraft och kraftvärme. Riksintressestämpeln får inte användas för att driva fram en ensidig vindkraftsutbyggnad som förutsätter att andra aktörer och tekniker senare löser och bekostar de systemproblem som blir konsekvensen.

Vindkraftsetableringar innebär stora ingrepp för dem som bor i närheten. Vi delar inte uppfattningen att 800 meter är rimligt som skyddsavstånd. Det är ett schablonvärde utan koppling till de faktiska konsekvenser som buller, skuggor, ljus och en förändrad landskapsbild får för de boende. Med dagens höga verk är 800 meter klart otillräckligt. Om nya projekt ändå prövas anser SD att de boendes intressen ska väga tyngst och ett skyddsavstånd om minst 3000 meter till bostäder ska vara en nedre gräns.

Vi ser med stor oro att förslaget inte tar tillräcklig hänsyn till totalförsvaret och behovet av en robust elförsörjning när stora områden reserveras för vindkraft. När vindkraftbranschens intressen står mot kraven på ett motståndskraftigt elsystem och försvarets handlingsfrihet ska totalförsvaret och en robust elförsörjning ges tydligt företräde.”

Protokollsanteckning

Samtliga ledamöter från Moderaterna och Kristdemokraterna lämnar följande protokollsanteckning:

”Moderaterna och Kristdemokraterna i Region Kalmar län ställer sig positiv till utbyggnad av land- och havsbaserad vindkraft där påverkade medborgare och kommuner accepterar en etablering.

Vindkraft kan snabbare bidra till ökad elproduktion men det är viktigt att de nationella intressena inte trumfar det lokala inflytandet samt att ett systemperspektiv i högre grad styr det strategiska arbetet för en större elproduktion.

Förslag till riksintresse bör inkludera rimligare kompensationer till fastighetsägare, så att boenden inom påverkansområde från vindkraftverk ersätts för den ekonomiska nedvärdering som etableringen medför. God fysisk planering och regional dialog är också avgörande för att balansera energiproduktion, naturvärden, lokala liksom regionala intressen.

Energimyndighetens förslag till generellt skyddsavstånd på enbart 800meter anser vi - till skillnad mot majoriteten - är allt för oförsiktigt tilltaget.

Vi förordar ett längre och mer medborgarvänligt skyddsavstånd.”

Handlingar

1. Bilaga 1. Sammanfattning av förslag till riksintresseanspråk för havs- och landbaserad vindkraft
2. Tjänsteskrivelse daterad 10 november 2025

3. Yttranden över samråd om förslag till riksintresseanspråk för land- och havsbaserad vindkraft samt Samråd om förslag till riksintresseanspråk för depåer
4. Metod och resultat – Riksintresseanspråk för land- och havsbaserad vindkraft
5. Sektorsbeskrivning för riksintresseanspråk för energiproduktion och energidistribution

Expedierat till: Regionstyrelsen

§ 188

Ärendenummer RUN 2025/280

Regionalt serviceprogram för Kalmar län 2026 - 2030

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden föreslår att regionstyrelsen beslutar:

Regionstyrelsen godkänner samrådsredogörelsen för Regionalt serviceprogram för Kalmar län 2026-2030.

Regionala utvecklingsnämnden föreslår att regionfullmäktige beslutar:

Regionfullmäktige antar Regionalt serviceprogram för Kalmar län 2026-2030.

Bakgrund

Regionalt serviceprogram för Kalmar län 2026-2030 är en revidering av det nuvarande regionala serviceprogrammet som antogs 2020. Syftet med programmet är att prioritera insatser, samordna aktörer och skapa ökad samsyn i arbetet med att främja tillgängligheten till grundläggande kommersiell och viss offentlig service i länets landsbygder. I Kalmar län utgör programmet ett verktyg för landsbygdsutveckling med fokus på service och är kopplat till det prioriterade området Hållbar samhällsplanering i den regionala utvecklingsstrategin. Programmet utgör också underlag för prioritering av stöd till kommersiell service.

Att säkerställa god tillgång till grundläggande kommersiell och offentlig service är en av de utpekade prioriteringarna i regeringens Nationella strategi för hållbar regional utveckling 2021-2030. Kommersiell service är en fråga som berör många aktörer men som ingen aktör ensam har ett samlat ansvar för. För att kunna samordna insatser och aktörer, och arbeta strategiskt med frågan, erbjuder regionalt utvecklingsansvarig att ta fram regionala serviceprogram.

Programmet efter remiss

Regionalt serviceprogram för Kalmar län 2026-2030 har varit ute på remiss under perioden 6 maj – 15 augusti 2025. 17 instanser har lämnat yttranden. Inkomna synpunkter, med kommentarer och förslag till ändringar, redovisas i en separat samrådsredogörelse.

Det slutliga förslaget till program innehåller följande ändringar, jämfört med remissversionen:

- Köns- och åldersstatistik för befolkning på landsbygd samt könsuppdelad analys av tillgång till service har lagts till.
- Ett förtydligande att arbetet ska präglas av ett inkluderande synsätt där mångfald och jämlikhet beaktas har gjorts.

- Beredskapsperspektivet har stärkts och integrerats i flera avsnitt.
- Besöksnäringens betydelse och utmaningar har förtydligats.
- Karta över banker har uppdaterats.

Flera av de inkomna synpunkterna innehåller förslag till insatser som passar in i de tre prioriterade insatsområdena, dessa har noterats och tas med till kommande arbete med genomförandeplan.

Den slutliga versionen av Regionalt serviceprogram för Kalmar län 2026-2030 föreslås antas av regionfullmäktige i början av 2026.

Övrigt

En enkel prövning av barnets bästa har genomförts i ärendet.

Det noteras till protokollet att det på sidan 15 i det regionala serviceprogrammet finns ett fel i kartan över lokala banker. Markeringen i kartan som visar bankkontor i Fliseryd kommer att tas bort inför vidare hantering då kontoret inte finns kvar.

Föredragning av

Christina Johansson, landsbygdsutvecklare

Överläggning

Malin Anell (S) föreslår att regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt redovisat förslag till beslut.

Efter avslutad överläggning frågar ordförande om regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt Malin Anells (S) förslag och hon finner det så.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 6 november 2025
2. Regionalt serviceprogram för Kalmar län 2026-2030
3. Samrådsredogörelse
4. Sammanställning av inkomna yttranden

Expedierat till: Regionfullmäktige

§ 189

Ärendenummer RUN 2025/212

Svar på motion om regionalt bidrag till kommunerna för kulturesor för ungdomar

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden föreslår att regionfullmäktige beslutar:

Regionfullmäktige avslår motionen om att införa ett regionalt bidrag till kommunerna för kulturesor för ungdomar.

Reservation

Samtliga ledamöter från Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag enligt motivering nedan under överläggning.

Bakgrund

I en motion som lämnats in av Janita Kirchberg (SD) föreslås följande:

att Region Kalmar län inrättar ett regionalt bidrag för kulturesor för ungdomar, som kommunerna kan ansöka om.

att regionen säkerställer att satsningen finansieras utan att det sker på bekostnad av övriga kultur- och ungdomsverksamheter.

att regionen tar ett större ekonomiskt ansvar för den kulturella tillgängligheten för ungdomar och inte skjuter över detta på kommunerna utan ekonomisk kompensation.

Yttrande

Kultur ska vara tillgängligt för alla invånare i Kalmar län, oavsett ålder. För att möjliggöra detta genomför Region Kalmar län särskilda insatser riktade till barn och unga.

Genom årliga verksamhetsstöd till regionala kulturverksamheter från Region Kalmar län möjliggörs ett subventionerat kulturutbud gentemot barn och unga. De regionala kulturverksamheterna har i uppdrag att verka i hela Kalmar län och merparten av verksamheterna bedriver ett omfattande uppsökande arbete gentemot målgruppen. Behovet av att barn och unga behöver längre resor för att ta del av kultur minskar således.

Resor till kultur och de kulturesor som erbjuds via Kalmar länstrafik och ansvarsfördelning för dessa beskrivs i både Region Kalmar läns kulturplan 2025 – 2028 samt Region Kalmar läns skolkulturstrategi Relevant. Där står det att Region Kalmar län ansvarar för ett kompletterande länsövergripande system för resor till kulturesmål, i mån av plats, i den ordinarie linjetrafiken. Vidare står det i skolkulturstrategin att kommunerna ansvarar för resor till kulturevenemang. I Kalmar länstrafiks erbjudande om kulturesor finns

möjlighet för barn och unga, i pedagogisk verksamhet, att resa kostnadsfritt, i mån av plats, till ett antal kulturresmål i Kalmar län. Läsåret 24/25 genomfördes 120 kulturresor till ett värde av 332 126 kronor.

I nuläget bedöms inte att det finns ekonomiska förutsättningar att genomföra förslaget. Omfördelning av medel inom kulturbudgeten bedöms inte vara möjlig med anledning av uteblivna statliga uppräknings.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås att motionen avslås.

Övrigt

En enkel prövning av barnets bästa har gjorts i ärendet.

Överläggning

1. Malin Anell (S) föreslår att regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt redovisat förslag till beslut.
2. Janita Kirchberg (SD) föreslår att regionala utvecklingsnämnden ska bifalla motionen.

Efter avslutad överläggning frågar ordförande om regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt Malin Anells (S) förslag eller Janita Kirchbergs (SD) förslag. Hon finner att regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt Malin Anells (S) förslag.

Reservation

Samtliga ledamöter från Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet med följande motivering:

”Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet att avslå motionen om införande av ett regionalt bidrag till kommunerna för kulturresor för ungdomar.

Vi delar uppfattningen, som anförs i motionssvaret, att kultur ska vara tillgänglig för alla invånare i Kalmar län, men menar att det nuvarande systemet inte tillräckligt säkerställer jämlika möjligheter för barn och unga oavsett var i länet de bor. I praktiken innebär dagens ordning att ansvaret för kulturresor till stor del ligger på kommunerna, vilket slår särskilt hårt mot mindre och ekonomiskt pressade kommuner.

Att hänvisa till att kommunerna ensamma ska bära kostnaden för resor till kulturevenemang riskerar att skapa en orättvis situation där barn och unga i mindre kommuner får sämre tillgång till kulturupplevelser än de i större kommuner. Detta är inte förenligt med målet om likvärdig tillgång till kultur i hela länet.

Vi anser att Region Kalmar län bör ta ett större ekonomiskt ansvar för att möjliggöra kulturresor och följa de goda exempel som redan finns i andra regioner, såsom Värmland och Uppsala, där riktade regionala stöd till kommunerna införts med goda resultat.

Att hänvisa till ekonomiska begränsningar är inte tillräckligt när det handlar om att säkerställa barns och ungas rätt till kultur och bildning. En riktad satsning på kulturresor är en investering i länets framtid, inte en kostnad.

Sverigedemokraterna anser därför att Region Kalmar län bör inrätta ett särskilt bidrag som kommunerna kan ansöka om för att finansiera kulturesor för ungdomar, utan att detta sker på bekostnad av andra kultur- och ungdomsverksamheter.”

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 6 november 2025
2. Motion - Inför regionalt bidrag till kommunerna för kulturesor för ungdomar

Expedierat till: Regionfullmäktige

§ 190

Ärendenummer RUN 2025/241

Svar på motion om cykelfärjan M/S Dessi

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden föreslår att regionfullmäktige beslutar:

Regionfullmäktige besvarar motion om cykelfärjan M/S Dessi med redovisat yttrande.

Reservation

Samtliga ledamöter från Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag enligt motivering nedan under överläggning.

Bakgrund

Janita Kirchberg (SD) och Petra Gustafsson (SD) har lämnat en motion till regionfullmäktige om att Region Kalmar län ska verka för att säkra fortsatt drift av cykelfärjan M/S Dessi. I motionen lämnas följande förslag:

- Region Kalmar län, genom regionala utvecklingsnämnden, ska verka för att säkra fortsatt drift av M/S Dessi genom regional medfinansiering tills annan lösning är nådd.
- Regionala utvecklingsnämnden ska ta initiativ till dialog med berörda kommuner och Trafikverket för att uppnå en långsiktig finansieringslösning med kontinuitet.
- Regionala utvecklingsnämnden ska inkludera M/S Dessi som en del av sin strategi för hållbar turism, regional tillgänglighet och miljösmart mobilitet.

Yttrande

Cykelfärjan Dessi trafikerar sträckan Kalmar-Färjestaden under större delen av sommarhalvåret. Färjan framförs av Ressel Rederi, som har ett biljettsamarbete med Kalmar länstrafik som möjliggör att köpa biljett genom Kalmar länstrafiks app och resekort. I övrigt har Region Kalmar län inget formellt ansvar för linjen.

Som framgår av motionen medfinansieras färjan av Kalmar kommun, Mörbylånga kommun samt Trafikverket. Trafikverket har meddelat att den nuvarande modellen för finansiering, som utarbetades i samband med trafikstarten 2011–2012, inte längre är hållbar inom myndighetens verksamhet och att finansieringen därför kommer upphöra. För att Trafikverket ska kunna fortsätta finansiera trafiken krävs ett regeringsbeslut, som i så fall skulle innebära en ny statlig upphandling. Kalmar kommun och Mörbylånga kommun har lämnat en propå i frågan till regeringen, som i dagsläget inte besvarats.

Möjligheten att resa mellan Öland och fastlandet med cykel är en viktig fråga för Kalmar län. Betydande resurser har investerats av offentliga aktörer för att utveckla ett nationellt cykelstråk på Öland, och ön spelar en central roll för länet ur ett besöksnäringssperspektiv. Regionala utvecklingsförvaltningen och regionala utvecklingsnämndens presidium genomför kontinuerligt dialoger med Kalmar läns kommuner och Trafikverket, där tillgänglighetsproblemen löpande behandlas.

Överläggning

- Janita Kirchberg (SD) och Erik Arvidsson (SD) föreslår att regionala utvecklingsnämnden ska bifalla motionen.

Efter avslutad överläggning frågar ordförande om regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt redovisat förslag eller Janita Kirchbergs (SD) och Erik Arvidssons (SD) förslag. Hon finner att regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt redovisat förslag till beslut.

Reservation

Samtliga ledamöter från Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet med följande motivering:

”Region Kalmar län har ett tydligt ansvar för regional utveckling, hållbar mobilitet och besöksnäring. Det är områden där M/S Dessi är en strategisk tillgång. Färjan är inte bara en säsongsbaserad transportlösning. Den ersatte den tidigare "cykelbussen" som infördes när Ölandsbron byggdes om och cykeltrafik över bron förbjöds. Sedan 2011 har Dessi transporterat över 13 000 cyklar per år, enligt ägaren, och utgör en avgörande länk för både invånare och turister. Utan färjan riskeras inte bara regional tillgänglighet, utan också stora investeringar i Ölands nationella cykelstråk och länets attraktivitet som cykeldestination.

Regionala utvecklingsförvaltningens yttrande konstaterar att Region Kalmar län saknar formellt ansvar för linjen och att Trafikverkets finansiering (1 448 000 kr/år) upphör efter 2025, eftersom nuvarande modell inte längre sägs uppfylla statliga kriterier. Kommunerna bidrar med 107 000 kr vardera, men deras propå till regeringen har lämnats obesvarad. Förvaltningen hänvisar till pågående dialoger med kommuner och Trafikverket. Dessa dialoger har hittills inte lett till någon lösning. Att enbart luta sig mot "kontinuerliga dialoger" är otillräckligt när finansieringen står inför ett akut hot.

Vi föreslog att regionen går in med regional medfinansiering som en tillfällig lösning tills en långsiktig modell är på plats, så att trafiken kan fortsätta utan avbrott. Vi anser också att M/S Dessi ska integreras i regionens strategi för hållbar turism och miljövänlig mobilitet, där cykelfärjan både fyller en praktisk funktion och fungerar som en stark symbol för länets miljövänliga profil.

Att inte bifalla motionen leder till försvagad cykelturism, minskade intäkter för besöksnäringen, risk för beredskapshaveri vid brostängningar (till exempel vid olyckor eller stormar) och förlorad trovärdighet när staten drar sig ur.

Region Kalmar län kan och bör agera proaktivt.”

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 6 november 2025
2. Motion - Säkra framtiden för cykelfärjan M/S Dessi

Expedierat till: Regionfullmäktige

§ 191

Ärendenummer RUN 2025/19

Delegationsbeslut regionala utvecklingsnämnden 2025

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden noterar följande delegationsbeslut till protokollet:

Yttrande över Underrättelse om granskning av detaljplan, Stationsområdet (fastigheten Ängen 2), Nybro kommun	RUN 2025/195
Yttrande över Förslag till skötselplan och beslut om bildande av naturreservatet Runstensmyren i Borgholms kommun, Länsstyrelsen Kalmar län	RUN 2025/269
Yttrande över Förslag till nytt beslut och ny skötselplan för naturreservatet Skogsby lund i Mörbylånga kommun, Länsstyrelsen Kalmar län	RUN 2025/270
Yttrande över Förslag till skötselplan och beslut om bildande av naturreservatet Gunnarstorp i Mörbylånga kommun, Länsstyrelsen Kalmar län	RUN 2025/272
Yttrande över Förslag till nytt beslut och ny skötselplan för naturreservatet Jordtorpåsen i Mörbylånga kommun, Länsstyrelsen Kalmar län	RUN 2025/273
Yttrande gällande rekommenderade vägar för farligt gods i Kalmar län, Länsstyrelsen Kalmar län	RUN 2025/317
Kompletterande samråd längs sjökabelsträckan inom Gotlandsförbindelsen	RUN 2024/333

Delegerade stöd regionala projektmedel 2025-08-16 - 2025-10-31		
Projektägare	Projekt	Beslutat belopp
Hushållningssällskapet	Livsmedelskedjans försörjningsförmåga i H län	236 782
Nybro kommun	Riksglasskolan 2025	75 000
		311 782

Delegerade beslut Företagstöd/Konsultcheck 2025-08-16 - 2025-10-31		
Företagsnamn		Beviljat belopp
Munther Optik AB		90 000 kr
AB Boxavia	Investeringsstöd	600 000 kr
Gabriel Kakelugnar AB		137 375 kr
Novacore AB	Investeringsstöd	248 700 kr
Ankarsrum Electric Motors AB		99 000 kr
J.W Momark AB	Kommersiell service	36 709 kr
Nya butiken i Södra Möckleby AB (svb)	Kommersiell service	94 500 kr
DuoBad AB	investeringsstöd	250 000 kr
Ibis Ateljé AB		30 000 kr
Karlsén, Annika		50 000 kr
J & S Wenrup AB	Kommersiell service	71 404 kr
Caroline & Biggans Bod AB	Kommersiell service	64 085 kr
Tyred i Oskarshamn AB		50 750 kr
TXG EcoBogie AB	Investeringsstöd	500 000 kr
Bohlin, Maria		16 653 kr
Matlådan i Vena AB		18 480 kr
		2 357 656 kr

§ 192

Ärendenummer RUN 2025/18

**Anmälningssärenden regionala utvecklingsnämnden
2025**

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden noterar följande anmälningssärenden till protokollet:

Regeringsbeslut - Entledigande av ordföranden i strukturfondspartnerskapen och förordnande av ordföranden i de strategiska partnerskapen, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet	RUN 2025/282
Beslut – Upphörande av underhåll på industrispårsanslutningar inom driftplats Kisa, bandel 841 i Kinda kommun, Östergötlands län	RUN 2025/170
Ändring av regleringsbrev för budgetåret 2025 avseende Trafikverket	RUN 2025/30
Beslut för skötselplan och bevarandeplan naturreservatet Isgärde i Mörbylånga kommun, Länsstyrelsen Kalmar län	RUN 2025/194
Protokollsutdrag från regionrevisorerna gällande svar på basgranskning av regionala utvecklingsnämnden 2024	RUN 2025/188
Protokoll – Styrgrupp för SBHSS 26 september 2025	RUN 2025/7
Protokollsutdrag från regionrevisorerna gällande svar på basgranskning av regionala utvecklingsnämnden 2024	RUN 2025/188
Svar på inbjudan till dialog kring frivillig återvandring	RUN 2025/294
Protokoll - Regionala utvecklingsnämndens presidium 30 oktober 2025	RUN 2025/5
Brev till infrastrukturministern och statssekreteraren om förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026 – 2037	RUN 2025/295
Skrivelse till landsbygdsministern om ny Viltvårdsmyndighet	RUN 2025/361

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: Agnes Savetun
TITEL, ORGANISATION: regionsekreterare, Region Kalmar län
TID: 2025-11-25 09:58:50 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46706448362)
IDENTIFIKATIONS-ID: 618a6ddb76914e0bbb5173bceb49a450

NAMN: Karin Helmersson
TITEL, ORGANISATION: ordförande, Region Kalmar län
TID: 2025-11-25 10:06:19 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46725039569)
IDENTIFIKATIONS-ID: a279d3fa76144922b532b8db9fd6bde3

NAMN: Erik Arvidsson
TITEL, ORGANISATION: Justerare, Region Kalmar län
TID: 2025-11-26 16:13:08 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46768726611)
IDENTIFIKATIONS-ID: 2aa0cd4d7b904937a9453a7f1ea0d069

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2025-11-26 16:13:14 +01:00
Ref: 274309SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)